

Srčni redovnici kot prostovoljki

V Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice kot prostovoljki pomagata tudi dve redovnici, sestra Martina Golavšek in sestra Milena Derlink.

stran 11

Spomini starih Jesenic

Na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske so uredili novo tematsko sprehajalno turistično pot po najstarejšem delu Jesenic, naselju Murova.

stran 16

jeseniške novice^{GG}

ČASOPIS OBČINE JESENICE, 4. DECEMBRA 2020, ŠTEVILKA 21

Prižig lučk v mestu in po domovih

Vstopili smo v praznični december in tudi letos bodo Jesenice praznično okrašene. Lučke bodo prižgali jutri, v soboto, na Miklavžev večer, ob 18. uri. Celoten decembrski program bo letos virtualen.

URŠA PETERNEL

Tako kot po vsej državi bo tudi na Jesenicah letošnje decembrsko dogajanje zaradi ukrepov proti širjenju koronavirusa drugačno, prilagojeno situaciji. A trije decembrski dobri moške: Miklavž, Božiček in dedek Mraz bodo kljub temu prišli

V novo leto bo Jeseničane tudi letos, čeprav virtualno, pospremila županova novoletna poslanica.

tudi na Jesenice, četudi zgolj po spletu ... Prvi dobri mož, Miklavž, bo poskrbel za prižig prazničnih lučk že jutri, v soboto, ob 18. uri. Video prenos prižiga bo potekal v živo na YouTube, ekipa lokalne televizije ATM bo poskrbela, da si ga boste lahko ogledali tudi po televiziji. Da bi pričarali praznično vzdušje po vsej občini, organizatorji vabijo občane, naj istočasno, torej na Miklavžev večer ob 18. uri, prižgejo praznične lučke ali

Novoletne lučke bodo prižgali na Miklavžev večer. / FOTO: URŠA PETERNEL (ARHIV)

vsaj kakšno svečko po domovih, na balkonih, oknih, novoletnih smrečicah ... Tudi ves preostali decembrski program bo letos virtualen, tako Božiček kot dedek Mraz bosta v domove prišla "na daljavo", torej s pomočjo spletnega prenosa.

Glavni organizator decembrskih prireditev je tudi letos Zavod za šport Jesenice, pri pripravi vsebin pa bodo sodelovali Mladinski center Jesenice, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, Zveza društev prijateljev mladine Jesenice in HDD SIJ Acroni Je-

senice ob podpori Občine Jesenice. Na božični večer bodo, če jim bo uspelo, prižgali božično luč na Špici na Mežakli, za silvestrski večer pa bodo prav tako poskrbeli za virtualno vsebino tako za otroke kot odrasle.

Predsednik vlade obiskal bolnišnico

Premier Janez Janša je obiskal Splošno bolnišnico Jesenice in se zahvalil ekipi za odlično, požrtvovalno delo v težkih razmerah.

Predsednik vlade Janez Janša na obisku v Splošni bolnišnici Jesenice / FOTO: ARHIV VLADE

URŠA PETERNEL

Predsednik vlade Janez Janša je sredi novembra obiskal Splošno bolnišnico Jesenice. Srečal se je z direktorjem Markom Toplakom ter si ogledal gradbena dela, ki potekajo v bolnišnici. Gre za požarno in energetske sanacije in prenovo bolnišnične lekarne. Premier je ob tem dejal, da Gorenjska čim prej potrebuje nove zdravstvene kapacitete in da je slovenska vlada odločena, da jih zagotovi. Kot je znano, v bolnišnici že

dalj časa opozarjajo na prostorsko stisko in nujnost izgradnje nove regijske bolnišnice z vsaj šeststo posteljami (ta čas jih imajo okrog 260). Janša se je ob tem zahvalil ekipi jeseniške bolnišnice za odlično, požrtvovalno delo v težkih razmerah, ki jih epidemija covid-19 prinaša. Po obisku predsednika vlade pa so z Občine Jesenice sporočili, da o obisku niso bili obveščeni, zato se ga župan Blaž Račič ni mogel udeležiti. O odzivu župana več pišemo na strani 2.

Direktor bolnišnice Mark Toplak je predsedniku vlade predstavil tudi potek gradbenih del. / FOTO: ARHIV VLADE

OBČINSKE NOVICE

Bo SIJ Acroni ogreval Jesenice

V jeseniškem podjetju začnejo projekt, s katerim bodo proučili možnosti za vzpostavitev sistema izrabe odvečne toplote za daljinsko ogrevanje mesta.

stran 2

OBČINSKE NOVICE

Prenova predora poteka s polno paro

V sklopu prenove železniškega predora Karavanke je Strabag že odstranil železniška tira; po novem bo proga samo enotirna.

stran 3

KULTURA

Čufarjeva plaketa predstavi Vozi, Miško!

Na letošnjih Čufarjevih dnevih, ki so potekali virtualno, je najvišjo oceno publike prejela predstava Visoška kronika v izvedbi KD dr. Ivan Tavčar.

stran 6

MLADI

Učenci so sami pekli domače žemljice

Posebej zanimiv tradicionalni slovenski zajtrk so kljub šolanju na daljavo pripravili na Osnovni šoli Koroška Bela.

stran 10

OBČINSKE NOVICE

Jesensko-zimska plaža

Že več kot pol leta po naši deželi pustoši nevarni koronavirus. Glede na javno objavljene podatke o razširjenosti okužb se zdi, da bomo še precej časa morali svoje življenje (in delo) prilagajati tem razmeram.

Očitno bo tudi praznični december drugačen kot običajno, pa čeprav se obeta skorajšnji začetek cepljenja. A še preden bomo skupaj premagali nevarni virus, bomo še nekaj časa živeli omejeno. Več dejavnosti bomo opravljali v virtualnem svetu, več časa bomo preživeli doma in v domači občini.

Tako kot je na praktično vsako stvar mogoče pogledati z negativnega ali s pozitivnega vidika, je tudi o posledicah širjenja koronavirusa mogoče razmišljati vsaj na dva načina.

S pozitivnega in optimističnega gledišča je mogoče tudi v skrajno zaostrenih razmerah, v kakršnih živimo, prepoznati kaj dobrega. Z uveljavitvijo najstrožjih ukrepov za preprečevanje širjenja nevarnega virusa je bilo omejeno tudi gibanje prebivalcev zgolj na občino prebivališča, omejena je postala osebna svoboda posameznika. A hkrati s to omejitvijo smo vsi skupaj dobili nekakšno »koronsko«
vzpodbudo, da bolj podrobno spoznamo svoje domače okolje, domačo občino.

Slogan, ki smo si ga zamislili, je, da so Jesenice raj za izletnike.

V teh dneh, ko sonce le skopo odmerja sončne žarke Jesenicam in dnu doline med Mežaklo in Karavankami, številni občanke in občani spoznavajo, da občina Jesenice na prostranih pobočjih pod Golico in drugimi vrhovi ponuja edinstvene možnosti za preživljanja časa v naravi, za rekreacijo, za prostočasne užitke pa tudi za odmik od drugih ljudi in za bolj sproščeno dihanje. Medtem ko mesto objema senca, se pobočja Karavank kopljejo v soncu, prav tako je s sencem obsijan tudi vrh Mežakle, ki sicer meče temno senco na mesto.

Nekateri to jesensko-zimsko obsijanost okoliških vrhov – recimo ji Jeseniška jesensko-zimska plaža – spoznavajo šele zdaj. Planinske poti so namreč precej obiskane in marsikateri sogovornik, ki sem jih v zadnjih časih srečeval na teh poteh, se je strinjal, da smo doslej prepogosto spregledali vse tisto naravno bogastvo, ki smo ga imeli (in ga še vedno imamo) pred nosom.

Šele zdaj, v obdobju koronakrize, ko potovanja niso mogoča, imamo vsi skupaj

Župan Blaž Račič

enkratno priložnost, da še bolje spoznamo okolje in občino, v kateri živimo, da spoznamo njene zaklade, lepote in v njih uživamo. Koronakriza nas (skupaj z aktualnimi ukrepi pristojnih ustanov) spodbuja, da doma odkrijemo tisto, kar smo v ihti po spoznavanju neštetihih skritih koščkov tega sveta doslej zanemarjali. Ker se nam je vedno zdelo bolj imenitno odkriti na primer otok Fidži na drugem koncu sveta kot kakšen domač vršac in razglede, ki jih ponuja.

Zdaj nam koronarazmere dobesedno vsiljujejo spoznavanje doslej spregledanega domačega bogastva. Lahko smo zadovoljni ob spoznanju, da imamo srečo, ker bivamo v okolju, ki nam omogoča takšna zadovoljstva. Pri tem je treba ohraniti zgolj spoštljivost do naravnega okolja, saj je v njem

človek še vedno le obiskovalec. In to je prav gotovo najmanj en pozitiven vidik aktualnih razmer, ki jih določa širjenje virusa.

Virus se bo najbrž sčasoma umiril, cepivo bo omogočilo, da se življenje počasi vrne v stare tirnice, ko se bomo spet pogostejše pogovarjali o običajnih vsakdanjih zadevah, ne le o zdravju, okužbah, obremenjenosti zdravstvenega in medicinskega osebja v zdravstvenih in drugih ustanovah. Takrat se bomo spet lahko pogumneje pogovarjali o turizmu. V občini Jesenice smo pred časom sprejeli strategijo na področju turizma. Slogan, ki smo si ga zamislili, je, da so Jesenice raj za izletnike. V koronakrizi to spoznavamo sami in verjamem, da bomo potencial z Golico in Karavankami na severu ter z Mežaklo na jugu znali izkoristiti. Golica s svojim ugledom kar sama po sebi vabi na pobočja Karavank, medtem ko Mežakla danosti za zdaj razkriva še bolj sramežljivo, čeprav resnih razlogov za skromnost nima. Narava nas skratka vabi in pričakuje.

Županov odziv na namere vlade

Občina Jesenice v nobenem primeru ne bo pristala na selitev ali ukinitve splošne bolnišnice na Jesenicah, je pa pripravljena aktivno sodelovati pri njenem razvoju in preoblikovanju v regijsko bolnišnico, je v odzivu na izjavo predsednika vlade, ki je napovedal podporo čimprejšnjemu zagotavljanju novih zdravstvenih kapacitet na Gorenjskem, poudaril župan Blaž Račič.

MARJANA AHAČIČ

»Kot lokalna skupnost si že dlje časa prizadevamo, da bi država vlogo regijske bolnišnice na Gorenjskem prepoznala v Splošni bolnišnici Jesenice, pri tem pa bi z ustrezno širitvijo in prilagoditvijo obstoječih prostorov omogočila tudi nadaljnji razvoj bolnišnične dejavnosti na območju občine. V svojih številnih pozivih pristojnim na državni ravni smo ničkolikokrat poudarili, da Občina Jesenice v nobenem primeru ne bo pristala na selitev ali ukinitve splošne bolnišnice na Jesenicah, je pa pripravljena aktivno sodelovati pri njenem razvoju in preoblikovanju v regijsko bolnišnico.« Tako se je s pismom, naslovljenim na predsednika vlade, sredi tedna župan Jesenic Blaž Račič odzval na

nedavni obisk predsednika vlade Janeza Janše v Splošni bolnišnici Jesenice.

Janša je namreč preteklo nedeljo obiskal jeseniško bolnišnico, kjer je med drugim, kot je bilo mogoče prebrati v sporočilu o dogodku na vlad-

Zaradi nasprotujočih si informacij je Račič premierja pozval, naj pojasni, kakšni so trenutni načrti v zvezi z gradnjo novih zdravstvenih oziroma bolnišničnih kapacitet na območju Gorenjske.

nih straneh, dejal, da Gorenjska potrebuje nove zdravstvene kapacitete čim prej in da je vlada odločena, da jih zagotovi. Po drugi strani pa je, tako Račič v pismu Janši, vlada še konec oktobra na postavljeno poslansko vprašanje v zvezi z načrtovano gradnjo

nove regijske bolnišnice na Gorenjskem podala odgovor, da v okviru financiranja iz pokoronskih ukrepov ter mehanizma za okrepanje gradnje nove gorenjske bolnišnice ni med infrastrukturnimi projekti, financiranimi

z evropskimi sredstvi. Iz tega, meni župan Račič, izhaja, da izgradnja nove gorenjske bolnišnice ni predvidena. Zaradi nasprotujočih si informacij je Račič premierja pozval, naj pojasni, kakšni so trenutni načrti v zvezi z gradnjo novih zdravstvenih oziroma bolniš-

ničnih kapacitet na območju Gorenjske. Ob tem je dejal, da je za obisk predsednika vlade izvedel iz medijev, zato mu tudi ni mogel predstaviti argumentov lokalne skupnosti, povezanih z za Jesenice nujno ohranitvijo dejavnosti splošne bolnišnice na območju občine.

Splošna bolnišnica Jesenice ima trenutno dvesto funkcionalnih postelj za približno 130 tisoč prebivalcev, po evropskih standardih posteljnih kapacitet na število stalnih prebivalcev pa bi jih potrebovali šeststo. Poleg tega stavba, zgrajena pred več kot sedemdesetimi leti, tudi arhitektonsko ne ustreza sodobnim standardom medicinske oskrbe.

V bolnišnici sicer trenutno potekata požarna in energetska sanacija ter prenova bolnišnične lekarne.

Bo SIJ Acroni ogreval Jesenice

V največjem jeseniškem podjetju začenjajo projekt, s katerim bodo proučili možnosti za vzpostavitev sistema izrabe odvečne toplote za daljinsko ogrevanje mesta.

URŠA PETERNEL

V podjetju SIJ Acroni na Jesenicah so začeli projekt, s katerim bodo proučili možnost, da bi z odvečno toploto iz podjetja daljinsko ogrevali mesto. Obenem bi na strehi podjetja postavili sončno elektrarno, zgradili pa bi tudi lastno vodikarno. Kot so pojasnili, je SIJ Acroni največji lokalni delodajalec, ki ima obrate skoraj v samem centru mesta Jesenice. Obenem tesno sodeluje z lokalno skupnostjo in je zato idealen partner za proučitev vseh priložnosti za vzpostavitev energetske sku-

pnosti, ki bo v prihodnje igrala vedno večjo vlogo pri »sobivanju«
energetsko intenzivne industrije in urbanega okolja.

Samo Lečnik, vodja energetike v Skupini SIJ, je povedal: »Za uresničitev napovedanih ciljev smo si zadali predvsem tri projekte – izkoriščanje odvečne toplote za ogrevanje mesta, postavitev do petmegavatne sončne elektrarne in postavitev vodikarne.« Med proizvodnim procesom v podjetju SIJ Acroni namreč nastaja veliko odvečne toplote, zato želijo urediti odvajanje dela odvečne toplote v sis-

tem daljinskega ogrevanja Jesenic. Proučujejo tudi primernost streh obratov podjetja za postavitev trimegavatne sončne elektrarne. Pred leti so v podjetju za potrebe tehnoloških procesov vodik proizvajali v lastni vodikarni, sedaj pa ga v plinasti obliki kupujejo na trgu. Razmišljajo o ponovni postavitvi vodikarne s priključno močjo en megavat. Tudi v tem projektu želijo sodelovati z lokalno skupnostjo; če bi proizvajali več vodika, kot ga potrebujejo, bi lahko s presežki sodelovali pri morebitnih transportnih projektih, vodik je

namreč alternativno pogonsko gorivo tudi v cestnem prometu.

Projekt, imenovan Creators, bo financirala Evropska unija v višini 5,3 milijona evrov. Koordinator projekta je inženirsko in gradbeno podjetje Cordeel s sedežem v Belgiji, v njem pa sodeluje 17 partnerjev iz osmih držav, iz Slovenije poleg podjetja SIJ Acroni še Institut Jožef Stefan, ki koordinira slovenske partnerje projekta, BTC in Elektro Gorenjska.

Projekt so začeli izvajati še v estonskem Tartuju, belgijskem Temseju in Barceloni.

Premalo postelj za intenzivno nego

URŠA PETERNEL

V Splošni bolnišnici Jesenice so prostore za covidne paciente uredili na dveh internističnih oddelkih in v zabojnikih, nekaj postelj za otroke in nosečnice je tudi na ginekološko-porodniškem oddelku. Skupaj imajo za paciente s covidom-19 56 bolniških postelj in štiri pos-

telje za potrebe intenzivne zdravljenja. V dobrem mesecu dni, kar so covidna bolnišnica (pa do konca prejšnjega tedna), so zdravili 216 pacientov s covidom, od tega jih je 17 potrebovalo intenzivno zdravljenje.

Kot je povedala Maja Valjavec iz bolnišnice, število bolniških postelj za zdaj zadoštuje, jim pa primanjkuje

postelj za intenzivno zdravljenje, a nimajo dodatnih možnosti za njihovo povečanje. Ob tem pa v bolnišnici opozarjajo predvsem na pomanjkanje postelj za necovidne bolnike z drugimi boleznimi, kot so možganska kap, karcinomi ... In kako je z okužbami med zaposlenimi? »Stanje okužb med zaposlenimi v bolnišni-

ci se v tem trenutku nekoliko izboljšuje, saj se zaposleni po preboleli okužbi vračajo v večjem številu, kot novi zbolevali. Na žalost pa smo imeli vdor okužbe v t. i. beli con, kar bi lahko povečalo število okužb med zaposlenimi, prav tako smo odkrili nekaj novih okužb med pacienti,«
je povedala Maja Valjavec.

OBČINSKE NOVICE

Prenova predora
poteka s polno paro

V sklopu prenove železniškega predora Karavanke je Strabag že odstranil železniška tira; po novem bo proga samo enotirna. Dela bodo potekala do septembra prihodnje leto.

URŠA PETERNEL

Na območju krajevne skupnosti Hrušica se je avgusta začela varnostno-tehnična nadgradnja železniškega predora Karavanke. Izvajalec je avstrijski Strabag, naročnik pa Direkcija RS za infrastrukturo. Strabag dela izvaja tudi na avstrijski strani predora. Kot so pojasnili na direkciji, dela na naši strani potekajo v skladu z načrti. Tako je izvajalec najprej uredil dostop do platoja na južnem portalu, odstranil lope in vrtičke, ki so jih imeli krajani, površine so očistili in uredili komunalne priključke za potrebe gradbišča. Postavili so tudi začasno čistilno napravo, ki prečisti vso vodo, ki prihaja iz predora. Zgora proge je bila najprej delna, samo čez dan, od začetka oktobra pa je železniška proga v celoti zaprta. Tako so že odstranili oba železniška tira in vse spremljajoče vode na odseku proti Jesenicam. Ta čas potekajo dela v samem predoru, najprej so očistili stene predora, zdaj pa rezkajo kamniti obod in urejajo nove armirane ojačitve. Začela so se tudi dela na

Sredi Hrušice je veliko gradbišče. / FOTO: JANKO RABIČ

objektih na južnem platoju, kjer bodo uredili bazena požarnih in odpadnih vod ter postavili tehnično zgradbo. Ob odprti progi med predorom in jeseniško železniško

postajo je postavljenih tudi sedem objektov, ki jih bodo sanirali. Obnovitvenim in gradbenim delom bodo prihodnje leto sledila še elektroenergetska in signalno-

varnostna ter telekomunikacijska dela. Ta odsek proge bo po novem enotirni. Investicija bo končana predvidoma septembra naslednje leto.

JEKO, D.O.O., CESTA MARŠALA TITA 51, JESENICE

Poteka razdeljevanje plastenk za zbiranje
odpadnega jedilnega olja

Ker vam želimo olajšati zbiranje in odlaganje odpadnega jedilnega olja, v novembru in decembru 2020 med vsa gospodinjstva v občini Jesenice razdeljujemo **brezplačne plastenke za zbiranje odpadnega jedilnega olja**. Takšno akcijo so izvedla že številna slovenska komunalna podjetja in ugotavljajo, da so s tem pripomogla k ozaveščenosti in bolj doslednemu ločevanju odpadnega jedilnega olja.

Plastenke razdeljujejo zaposleni v podjetju JEKO, d. o. o. Razdeljevanje poteka brezkontaktno, in sicer v večstanovanjskih stavbah razdeljevanje poteka tako, da plastenko pustijo pred vrati posameznih stanovanj, tistim, ki živite v hišah, pa plastenko bodisi pustijo pred vrati, ob zabojniku, ob ograji ... V primeru, da imate v stanovanjski stavbi registriranih več gospodinjstev, razdelijo toliko plastenk, kot je odjemnih mest oziroma gospodinjstev. Odpadno olje iz gospodinjstev, ki ga zlijemo v kuhinjski odtok, v kanalizacijskih sistemih lahko povzroči kar nekaj nevšečnosti – maši odtočne cevi, onesnažuje vodo in otežuje procese čiščenja na čistilnih napravah. Vse to se izraža tudi v večjih obratovalnih stroških čistilnih naprav in kanalizacijskih omrežij. Obenem je tudi vaba za podgane in druge glodavce, ki se držujejo v kanalizacijskih sistemih.

Odpadnega jedilnega olja ne smemo zlivati v naravo, saj se težko in dolgotrajno razgrajuje.

ODPADNO JEDILNO OLJE
KOT SUROVINA

Ali veste, da se lahko primerno shranjeno in odloženo odpadno olje iz gospodinjstev ponovno uporabi? Iz enega litra odpadnega jedilnega olja je mogoče proizvesti 0,9 litra ekološkega goriva ali do tisoč litrov bioplina, kar pomeni, da je odpadno rastlinsko jedilno olje koristna surovina.

MED ODPADNO JEDILNO OLJE
NIKAKOR NE SMETE MEŠATI
AVTOMOBILSKEGA OLJA!

V primeru, da plastenke za zbiranje odpadnega jedilnega olja ne boste prejeli do konca leta 2020, nas o tem obvestite v januarju 2021 pisno na info@jeko.si ali nas pokličite na 04 581 04 55.

Že vnaprej hvala vsem občanom, ki zbirate odpadno jedilno olje in ga ob obisku zbirnega centra odlijete v zbiralnike. Narava nam bo hvaležna, voda pa čistejša.

PVC OKNA, VRATA, ROLETE IN ŽALUZIJE

MBA
SCHÜCO

JESENICE, 04/586 33 70
GSM: 040/201 488

KRANJ, 04/236 81 60
GSM: 051/621 085

**– za novogradnje
– zamenjava starih oken**

www.oknamba.si

Na decembrski seji tudi
o občinskem proračunu

URŠA PETERNEL

V četrtek, 10. decembra, se bodo jeseniški občinski svetniki sestali na 15. redni seji.

Tudi tokrat bo potekala v Banketni dvorani Kolperna. Na dnevnem redu je 17 točk, med njimi tudi predlog proračuna za leto 2021.

Obveščanje o dobavi vode s SMS-sporočili

Zaradi prevezave novega odseka vodovoda, ki ga izvaja Dars s svojim podizvajalcem na Hrušici, je bila pred časom motena oziroma prekinjena dobava pitne vode na območju mejnega platoja, Hrušice, Podmežakle in Jesenic do vključno Tomšičeve ulice. Dobava je bila zaradi okvare prekinjena dlje, kot je bilo načrtovano, kar je med občani povzročilo tudi nekaj nejevolje. Ob tem v javnem komunalnem podjetju Jeko ponovno svetujejo občanom, naj se naročijo na SMS-obveščanje, ki je najbolj ažurno, žal pa je nanj še vedno prijavljenih relativno malo ljudi (za informiranje o vodovodnem sistemu Peričnik denimo le dobrih osem odstotkov uporabnikov). Na obveščanje s SMS-sporočili se je mogoče prijaviti z izpolnitvijo obrazca na spletni strani podjetja Jeko. Prijavljeni uporabniki obvestila komunalnega podjetja prejema neposredno na svoj telefon in so tako v najkrajšem možnem času obveščeni tudi o morebitnih okvarah in predvideni moteni oskrbi z vodo.

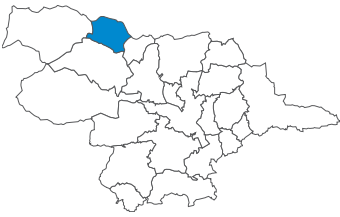
Dopisna seja občinskega sveta

Jeseniški občinski svetniki so na drugi dopisni seji v tem mandatu potrdili seznam trinajstih kandidatk in kandidatov za sodnike porotnike na Okrožnem sodišču v Kranju. Poziv za predlaganje kandidatov za sodnike porotnike je objavilo Okrožno sodišče v Kranju v uradnem listu. Občina Jesenice ima lahko devet sodnikov porotnikov, od tega štiri za mladoletniške postopke. Njihov mandat traja pet let in so lahko ponovno imenovani.

jeseniške novice

WWW.JESENICE.SI

Jeseniške novice so priloga Gorenjskega glasa

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,
Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Urša Peternel, 041/570 942,
ursha.peternel@g-glas.si

NAMESTNICA ODGOVORNE UREDNICE
Marjana Ahačič, 031/352 514,
marjana.ahacic@g-glas.si

UREDNIŠKI ODBOR:
Ines Dvoršak (predsednica),
Urša Peternel, Janko Rabič
novice.jesenice@jesenice.si

LEKTORIRANJE
Maja Stržinar

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

OGLASNO TRŽENJE
Mateja Žvižaj, 041/962-143,
mateja.zvizaj@g-glas.si

Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo.

Jeseniške novice, št. 21/letnik XV so priloga časopisa Gorenjski glas, št. 97, ki je izšel 4. decembra 2020. Jeseniške novice so priložene Gorenjskemu glasu in brezplačno poslane v vsa gospodinjstva v občini Jesenice, izšle so v nakladi 25.970 izvodov. Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, petek od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

OBČINSKE NOVICE

Poslovil se je častni občan Janez Pšenica

URŠA PETERNEL

V 91. letu starosti se je poslovil Janez Pšenica, dolgoletni predsednik Hortikulturnega društva Jesenice, idejni vodja in realizator Spominskega parka na Plavžu in častni občan občine Jesenice.

žu (o parku je Občina Jesenice prav v tem letu in s pomočjo gospoda Pšenice posnela kratek dokumentarni video). V občinskih projektih so bile površine na področju starega pokopališča na Plavžu predvidene za pozidavo, Janez Pšenica pa je

Janez Pšenica (1930–2020)

Rojen je bil leta 1930 na Jesenicah, kjer je obiskoval tudi osnovno šolo in gimnazijo. Po maturi se je vpisal na Agronomsko fakulteto v Ljubljani, kjer je leta 1957 tudi diplomiral. Leta 1960, po končanem služenju vojaškega roka, je tri leta delal kot občinski inšpektor, nato pa je prevzel mesto zveznega obmejnega inšpektorja. Aktivno se je vključeval v delo v svojem domačem mestu, najprej v krajevni skupnosti Sava, kjer je delovala hortikultura sekcija, ki se je kasneje preimenovala v Jeseniško hortikulturno društvo. Bil je eden najbolj aktivnih članov tega društva, zato je prevzel tudi mesto predsednika in društvo uspešno vodil več kot 25 let. V tem času so bile Jesenice mesto rdečega prahu brez zelenja, zato jih je želel spremeniti, jih zazeleniti in narediti prijaznejše za bivanje. Pripravil je načrt ozele nitve in kmalu so Jesenice začele dobivati bolj zeleno podobo. S projektom ozele nitve Jesenic se je ukvarjal štirideset let in današnja podoba Jesenic s hortikulturnega vidika je v prvi vrsti njegova zasluga. Vse do svojega osemdesetega leta je aktivno sodeloval v Komisiji za nadzor javnih zelenih površin v občini Jesenice, do 85. leta pa je pomagal s svojimi nasveti.

Janez Pšenica je tudi avtor, idejni vodja in realizator Spominskega parka na Plav-

predstavil svoj projekt, po katerem bi se te površine zasadile in spremenile v spominski park. Projekt je bil kmalu tudi realiziran, pri njem je sodelovalo od trideset do štirideset delavcev, gospod Pšenica pa je opravil več kot tri tisoč delovnih ur. Za svojo bogato in plodno hortikulturno delo je prejel več občinskih priznanj in tudi priznanje Republike Slovenije. Leta 2017 mu je Občina Jesenice za življenjsko delo in zasluge podelila naziv častnega občana občine Jesenice.

»S svojim trdim delom, izkušnjami in obširnimi znanjem je vtisnil neizbriseno pečat našemu mestu in življenju v njem ter ga pomagal spremeniti v zeleno in cvetoče mesto, na katerega smo lahko ponosni,« so poudarili na Občini Jesenice. Ob njegovem slovesu je sožalje njegovim najbližjim že izrekel tudi župan Občine Jesenice Blaž Račič.

»Janez Pšenica je v naši občini pustil velik pečat. Predvsem si ga bomo zapomnili kot človeka, ki je s pomočjo številnih pridnih rok (zlasti) prostovoljk zasnoval ureditev enega najlepših kotičkov Jesenic – Spominskega parka na Plavžu. Velik ljubitelj življenja je pomembno prispeval k urejenosti in videzu našega okolja, za kar mu bomo vedno hvaležni,« je ob tem še povedal.

Vprašanja in pobude

URŠA PETERNEL

Sistem alarmiranja na Koroški Beli

Občinski svetnik Tomaž Tom Mencinger je dal pobudo glede plazu nad Koroško Belo. »Na GARS-u je vzpostavljen sistem za spremljanje premikov na plazu nad Koroško Belo. Treba pa je pripraviti še načrt alarmiranja in postopek evakuacije za primer, če pride do sprožitve plazu,« je opozoril.

Igor Arh, poveljnik Občinskega štaba Civilne zaščite Jesenice je potrdil, da je na GARS-u res možno spremljati dogajanje na plazovih nad Koroško Belo. »Naprave predstavljajo sistem nadzora dogajanj na omenjenem območju: spremljanje padavin, možnih premikov, uveden pa je tudi stalni video nadzor terena. Že ob postavitvi je bilo povedano, da s postavitvijo sistema šele začnemo beleženje dogodkov oziroma dopolnjujemo podatke, s katerimi stroka že razpolaga. Na njihovi podlagi pa se bodo strokovnjaki geologi in službe, ki so vključene v sistem zaščite in reševanja, lahko odločali o potrebnih postopkih. Vsaka lokacija ima določene specifikke, zaradi katerih je tam treba zbrati čim več informacij, da se lahko sprejemajo pravočasni in ustrezni ukrepi. Namen celotnega spremljanja dogajanj na področju zaledja Koroške Bele pa je prav to, da bodo sprejeti ukrepi res predvsem pravočasni. Med načrtovane ukrepe sodi tudi alarmiranje ob pričakovanem dogodku oziroma pred njim. Načrt alarmiranja v občini je narejen in ga vsebuje tudi vsak načrt zaščite in reševanja. Predvidevam pa, da je bilo vprašanje namenjeno sistemu javnega alarmiranja. Sistem javnega alarmiranja, ki je zastarel in ga zaradi pomanjkanja rezervnih delov že težko vzdržujemo, je v upravljanju Civilne zaščite Občine Jesenice. Po zagotovilih Uprave za zaščito in reševanje imajo v letošnjem letu načrt, da prevzamejo sistem javnega alarmiranja v svoje upravljanje in vzdrževanje. To pa pomeni, da se bodo v občini Jesenice zamenjale vse sirene, ki se bodo upravljale iz Regijskega centra za obveščanje (112) v Kranju. Poleg sistema javnega alarmiranja se v zaledju Koroške Bele načrtuje tudi postavitev mobilnega sistema javnega alarmiranja s postavitvijo zank za samodejno aktiviranje alarma. Projekt je bil predviden v okviru ukrepov, ki jih je pripravil Geološki zavod po naročilu MOP. Izdelan je bil tudi idejni projekt, realizacija pa je sedaj v fazi usklajevanja med MOP in URSZR.

Dogovarjamo se tudi, da bi bil ta sistem tudi del skupnega monitoringa. V pobudi je predlagan tudi načrt evakuacije in verjetno tudi določitev evakuacijskih mest. Načrt evakuacije je izdelan v načrtu zaščite in reševanja za plazove. Pripravljamo pa tudi zloženko s predlaganimi zbirnimi mesti v primeru naravne nesreče plazov. Osnutek zloženke smo najprej predstavili gasilcem PGD Koroška Bela in ob dnevu Civilne zaščite marca letos. Radi bi slišali še mnenja krajanov, saj prav oni sami najbolj poznajo svoj kraj.«

Razvojni center Jesenice

Tomaž Tom Mencinger je postavil tudi vprašanje glede Razvojnega centra Jesenice. Občina Jesenice je štiridestotna solastnica, kar predstavlja približno dvesto kvadratnih metrov površine. Prosil je za pojasnilo, kaj se s podjetjem dogaja.

»Občina Jesenice je družbenica podjetja RCJ, d. o. o., in sicer v deležu 4,01 odstotka. Pripadajoči delež občine naj bi se skladno s Poslovnim načrtom projekta in vlogu za dodelitev sofinancerskih sredstev za realizacijo projekta s strani Ministrstva za gospodarstvo, razvoj in tehnologijo v obdobju 2011–2014 nahajal v poslovnem delu stavbe (južni del stavbe RCJ). Predstavnica Občine Jesenice je direktorja družbe RCJ že večkrat ustno in pisno zaprosila za načrt etažiranja stavbe, iz katerega naj bi bilo razvidno, v katerem delu in deležu stavbe naj bi bili prostori, ki pripadajo Občini Jesenice. Kljub zahtevam Občine Jesenice direktor podjetja do sedaj še ni podal odgovora. Prav tako se družbeniki že od januarja 2019 na predlog direktorja družbe poskušamo dogovoriti o nadaljnjih postopkih in rešitvah v povezavi z delovanjem podjetja v bodoče; gre predvsem za pregled poslovanja podjetja, delitev bilančnega dobička in najpomembnejšo zadevo – statusno preoblikovanje podjetja. Gradivo za skupščino in njen sklic sta bila družbenikom posredovana s strani direktorja družbe v začetku julija 2020. Zaradi neodzivnosti nekaterih družbenikov je bila skupščina do sedaj že trikrat preložena (julij, avgust, september). V tem trenutku ne razpolagamo z drugimi uradnimi informacijami, ki zadevajo RCJ, verjetno pa bomo imeli več podatkov po izvedbi skupščine, za katero pa v času priprave tega odgovora tudi še nimamo datuma,« je pojasnila vodja oddelka za gospodarstvo Občine Jesenice Vera Djurić Drozdek.

Težave krajanov Hrušice zaradi gradnje

Občinski svetnik Janez Marinčič je postavil vprašanje glede projekta obnove železniškega predora Karavanke.

»V torek, 22. septembra, je bila na Hrušici za krajane organizirana predstavitev projekta obnove železniškega predora. Krajani, ki so bili prisotni na tej predstavitvi, so pričakovali, da bo prisoten tudi kakšen predstavnik Občine Jesenice. Žal pa sta bila prisotna samo predstavnik DRI in izvajalca, ki sta predstavila projekt obnove predora. Krajane pa sta bolj zanimali zunanja ureditev in logistika. Na tem območju je strnjeno naselje in so že tako težave s parkiranjem, sedaj pa so izvajalci s soglasjem Občine Jesenice zasedli vsa ta parkirna mesta s postavitvijo kontejnerjev in s parkiranjem svojih vozil. Za teh 180 kvadratnih metrov površine je izvajalec plačal 10.600 evrov najemnine do meseca aprila. Krajane predvsem zanima, kaj bo Krajevna skupnost Hrušica pridobila od investicij v cestni in železniški predor Karavanke. O kakršnikoli odškodnini doslej ni bilo govora, mnenje krajanov in mnenje sveta KS pa je, da je bila Občina premalo angažirana, da bi za kraj dobila kakšno odškodnino zaradi motenja življenja v ožji okolici gradbišča. Ravno tako krajani opozarjajo tudi na prašenje iz Betonarne Sava, ki ravno tako moti življenje najbližjih stanovalcev,« je opozoril Janez Marinčič.

Župan Blaž Račič je že na sami seji pojasnil, da niti za avtocestni niti za železniški predor Karavanke Občina Jesenice ni naročala projekta niti ni podpisovala pogodb z izvajalci, da bi ob tem lahko postavljala kakšne pogoje. Je pa Občina v stikih z izvajalci pri usklajevanju njihovih aktivnosti. Dodatno k županovemu odgovoru so v občinski upravi pisno pojasnili, da v konkretnem primeru ni šlo za sestanek, temveč za predstavitev izvedbe projekta Varnostno-tehnična predgradnja železniškega predora Karavanke zainteresiranim okoliškim prebivalcem s strani izvajalca del. Ta je izvedel izčrpno predstavitev s pojasnitvijo vseh okoliščin, ki bi utegnile vplivati na okolico gradbišča. Predstavitve je organizirala občinska uprava Občine Jesenice. Glede na številne delovne obveznosti je bilo skupaj s predsednikom Krajevne skupnosti Hrušica ocenjeno, da dodatna prisotnost predstavnikov občinske uprave na predstavitvi ni potrebna. Na predstavitvi je torej sodeloval predsednik KS, ki je bil pred tem priso-

ten tudi na sestanku, ki je z namenom predstavitve projekta in dogovora o nadaljnjih aktivnostih potekal 25. avgusta 2020 v prostorih Občine Jesenice z udeležbo vseh vpletenih subjektov (investitor, nadzor, izvajalec, predstavniki občinske uprave) in je bil seznanjen z vsemi relevantnimi informacijami.

»Po informacijah, ki smo jih prejeli s strani izvajalca, je predvideno, da bi se asfaltiranje ceste med krožiščem in betonarno izvedlo ob zaključku del na novem mostu (ob Elimu). S tem je bila KS Hrušica že seznanjena. Tako bo prašenje s ceste bistveno zmanjšano. Kar se tiče prašenja iz Betonarne Sava, so bile prijave občanov posredovane na pristojne inšpekcije.«

Občina Jesenice je že pridobila tudi odgovor Inšpektorata RS za okolje in prostor, Območna enota Kranj, iz katerega izhaja, da v državi nimamo predpisa, ki bi urejal prah v okolju zaradi transporta ali prekladanja prašnih materialov. Inšpektorat za okolje zato ne more ukrepati, so zapisali v odgovoru, krajane Hrušice je napotili na tožbo, saj da se zadeve, ki so moteče med dvema sosedoma v bivalni okolici, urejajo na sodišču kot spor zaradi motenja posesti. »Prah, ki ni reguliran s predpisi in je moteč za sosed, spada na področje soseskega prava,« so še zapisali na inšpektoratu za okolje in prostor.

Pločnik pri parkirišču za gledališčem

Občinski svetnik Iztok Pergarec je dal pobudo, naj pristojni ob severnem robu parkirišča za gledališčem zgradijo pločnik, ki bi se pri vходу na parkirišče priključil na obstoječi pločnik ob stavbi Tomšičeva 8a. Parkirišče za gledališčem večina staršev med šolskim letom uporablja pri prevozu otrok v OŠ Prežihov Voranc. Z otroki gredo potem po cestišču proti šoli, pločnik se začne šele na koncu parkirišča. S tem bi poleg večje varnosti otrok tudi razbremenili avtobusno postajo pri osnovni šoli, kjer zdaj ustavlja veliko avtomobilov.

V občinski upravi so odgovorili, da si želijo, da bi večina staršev med šolskim letom uporabljala parkirišče za Gledališčem Toneta Čufarja pri prevozu otrok v Osnovno šolo Prežihovega Voranca. Žal ugotavljajo, da starši kljub nadzoru redarstva obračajo avtomobile na križišču za kopališče Ukova in ustavljajo na avtobusni postaji. Pobuda za izdelavo pločnika bo posredovana na Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Jesenice v mnenje.

KRAJEVNE NOVICE

Drugačno leto za vse, a optimizem ostaja

V krajevni skupnosti Planina pod Golico so krajani še vedno povezani med seboj, zaradi koronavirusa in omejitev pa je bilo letos druženje zelo omejeno. Odpadle so delavnice in obdaritve. Z obnovljeno cesto pod Prihodi so zadovoljni, ostaja pa težava z vodovodom, vodo je večkrat treba prekuhavati.

JANKO RABIČ

Leto je leto bo v krajevni skupnosti Planina pod Golico zapisano kot drugačno od prejšnjih. Koronavirus je v marsičem spremenil način življenja in dela krajanov. Ob vseh prilagajanjih in različnih odpovedovanjih vsakdanjim navadam zaradi ukrepov so zadovoljni, da se z virusom uspešno spopadajo, večjih težav ne zaznavajo. »Leto smo vsi začeli z neko negotovostjo in ukrepi, ki jih nismo vajeni,« pravi predsednik sveta krajevnega skupnosti Mitja Branc. »V tem obdobju smo člani sveta krajevnega skupnosti ter gasilci v enem dnevu po celotni krajevni skupnosti raznosili zaščitne maske. Pridobili smo jih s pomočjo občine, Civilne zaštite in pridnih rok, ki so maske sešile. Težav z oskrbo starejših krajanov nismo zaznali. Vendarle smo na vasi, kjer upam, da smo še vedno toliko povezani, da bomo vedno priskočili na pomoč eden drugemu.« Ob sproščanju ukrepov so se srečevali s precej drugačnimi težavami. Veliko ljudi je lepe dneve na njihovem območju izkoristilo za pohode na Španov vrh, Rožco in Golico.

Predsednik KS Planina pod Golico Mitja Branc

»Bili so tudi takšni, ki niso vajeni obnašanja v planinah in so za sabo puščali precej nesnage. Košev imamo več kot zadosti, vendar je očitno bilo to ljudem španska vas.« Druga, še večja težava je nastala v maju, ko je bila dva konca tedna cesta v Planino pod Golico praktično neprevozna. Posredovali so tako policisti kot mestno redarstvo. Na sestanku so se dogovorili, da skupaj z Občino Jesenice pripravijo strategijo za leto 2021, da do podobnih težav ne bo prihajalo. Kako je na komunalnem področju in reševanjem težav s pitno vodo? »Narejen je bil zelo pomemben premik. Uredila se je cesta na plaz

pod Prihodi. Po videnem je bilo delo narejeno kakovostno in upamo, da bo cesta služila svojemu namenu. Pohvaliti je treba tudi krajanov za potrpežljivost, ker je bil promet urejen s semaforji in je bilo včasih treba tudi malo dlje počakati. Večina manjših del je bila izvedenih v okviru rednega vzdrževanja. Kar nam ostaja izziv za naprej, je še vedno sanacija ceste od Prihodov do Gole peči, ureditev mosta v

tako. Z dopisi smo se obrnili na pristojne, vendar nas njihovi odgovori niso zadovoljili. In verjetno bo preteklo še kar nekaj vode, preden bo voda iz novega vodovoda izpod Golice pritekla v samo vas.« Ob teh neprijetnostih je več optimizma vendarle prinesel november, ko so izvajalci na novi vodovod priklopili prvih dvanajst uporabnikov. Zanimivo je, da o tem predsednika sveta krajevnega sku-

»Apeliram na ljudi, naj se držijo ukrepov, saj po vsem tem kaosu zagotovo prihajajo lepši časi, ko bomo lahko nadoknadili tudi to izgubljeno leto. Vsekakor bo prihajajoča zima še zelo težka, vendar so napovedi kljub temu optimistične in bo po vsej verjetnosti cepivo rešitev za vrnitev v normalno življenje, kot smo ga poznali pred virusom. Zato v naslednjem letu vsem želim predvsem zdravje, vse drugo je konec koncev v tem trenutku nepomembno,« pravi predsednik KS Planina pod Golico Mitja Branc.

Žerjavcu na cesti v Plavški Rovt. Največji problem, ki ga sedaj vidim, pa je sam vodovod v vasi. Vedno večkrat je vodo treba prekuhavati, tudi zmanjka je. V območju, kjer je naša krajevna skupnost, bi morali piti najboljšo vodo v občini, vendar ni

pnosti sploh niso obvestili. Kaj pa druge dejavnosti v krajevni skupnosti? »Od vseh letošnjih delavnic in prireditev nam je uspelo izvesti samo krajevni praznik v okrnjeni različici. Imeli smo samo gasilsko vajo, vsega drugega razmere niso dopuščale. Odpadle so nam velikonočne delavnice in sedaj še izdelava adventnih venčkov. Prav tako ne bo obdaritve starejših in otrok. Tukaj se stvari še dodatno zapletajo, ker ne smemo pridobiti rojstnih podatkov krajanov in s tem posledično nimamo informacij, koga povabiti na obdaritev. Lahko se zgodi, da obdaritev sploh več ne bo, ker zahtevne informacijske pooblaščenke niso življenjske. In tukaj krajevne skupnosti izgubijo svoj smisel. Bile naj bi v oporo in pomoč krajanom ter povezovale skupnost v neko celoto.«

Cesta pod Prihodi je obnovljena.

Kam z odpadnim blatom

URŠA PETERNEL

Občinski svetnik Uroš Lašič je na seji občinskega sveta postavil vprašanje glede odpadnega blata. »Ob vseh težavah z odpadki in odpadno embalažo se vedno bolj omenjajo tudi težave z odpadnim blatom iz

čistilnih naprav. Kakšno je stanje na naši čistilni napravi? Kdo je prevzemnik blata, kam se odvaža? Za koliko časa imamo zagotovljene njihove storitve?« je vprašal. Iz javnega komunalnega podjetja Jeko so pojasnili, da je stanje pri prevzema-

nju in obdelavi dehidriranega blata iz Centralne čistilne naprave Jesenice urejeno. Prevzemnik dehidriranega blata je podjetje KOTO, proizvodno in trgovsko podjetje iz Ljubljane. Prevzemnik dehidrirano blato iz Centralne čistilne naprave Jesenice odpelje na

lokacijo Zalog pri Ljubljani in blato dodatno predela. Tako predelano blato se odvaža na sežig v tujino. Za prevzem, prevoz in obdelavo dehidriranega blata imajo sklenjeno pogodbo za obdobje treh let od podpisa pogodbe, to je do 30. aprila 2022.

Kdaj preplastitev Tomšičeve ceste

URŠA PETERNEL

Občinski svetnik Marko Plečnik je občinski upravi na eni od sej občinskega sveta prenesel vprašanje stanovalcev Ceste Toneta Tomšiča, ki jih zanima, ali je v načrtu preplastitev ceste, ki je bila že velikokrat prekopana in je zato potrebna obnove. Kot so pojasnili v občinski upravi, je Občinski svet Občine Jesenice predlog Plana graditve in vzdrževanja občinskih cest v obdobju od leta 2019 do 2022 obravna-

val in sprejel na peti redni seji 23. maja 2019. S planom so za obdobje do leta 2022 določene prednostne naloge, preplastitev Ceste Toneta Tomšiča pa v plan ni vključena. Se pa tudi v občinski upravi strinjajo, da je obnova potrebna, stanje ceste zahteva tudi obnovo pločnikov, na posameznih odsekih pa je potrebna tudi obnova infrastrukture. Celovita obnova bo tako prišla na vrsto po letu 2022, pri čemer pa jo bodo morali vključiti v plan obnov 2022 - 2026.

Obvestilo

Obveščamo vas, da je na spletni strani Občine Jesenice objavljen **Razpis za prosto delovno mesto direktorja javnega zavoda Gledališče Toneta Čufarja Jesenice.**

Pogodba o zaposlitvi z direktorjem javnega zavoda bo sklenjena za določen čas, čas trajanja mandata. Mandat direktorja traja 5 let.

Rok za posredovanje prijav je 15 (petnajst) dni od dneva objave razpisa.

Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani www.jesenice.si (Javne objave).

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Obvestilo

Obveščamo vas, da je na spletni strani Občine Jesenice objavljen **Javni razpis za podelitev priznanj Občine Jesenice v letu 2021.** Javni razpis je objavljen za podelitev naziva častni občan občine Jesenice ter za podelitev plakete Občine Jesenice.

Naziv častni občan občine Jesenice se podeli fizičnim osebam, ki so s svojim delom in prizadevanji pomembno prispevale k blaginji občanov, k utrjevanju demokracije in človekovih pravic, uveljavljanju vladavine prava in pravne države, razvoju in napredku na različnih področjih človekove ustvarjalnosti ter so prispevale k ugledu, pomenu in razvoju občine Jesenice.

Plaketa Občine Jesenice se lahko podeli fizičnim in pravnim osebam (gospodarskim družbam, javnim ali zasebnim zavodom, organizacijam in skupnostim, društvom ter združenjem) za dosežene uspehe na posameznih področjih gospodarskega in družbenega življenja in dela, s katerimi so pomembno prispevali k razvoju in ugledu občine.

Rok za posredovanje pobud je do vključno ponedeljka, 4. januarja 2021, do 15. ure.

Celotno besedilo javnega razpisa je objavljeno na spletni strani www.jesenice.si (Javne objave).

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

AVTOVLEKA MEGA

GREGA MEZE S.P., LESCE
M: 040 629 675

ODKUPIMO:

- POŠKODOVANA VOZILA
- KARAMBOLIRANA VOZILA
- VOZILA V OKVARI
- RABLJENA VOZILA

ODVOZ VOZIL NA RAZGRADNJO.

KULTURA

Obisk muzeja iz domačega naslonjača

URŠA PETERNEL

Ker so vse enote Gornjesavskega muzeja Jesenice od konca oktobra zaprte, so v muzeju pripravili nove, elektronske vsebine. Tako si je na njihovi spletni strani mogoče ogledati kratek film z naslovom Gornjesavska dolina med letoma 1918 in 1920. Dogodke v Gornjesavski dolini je predstavil in v širši zgodovinski kontekst postavil kustos dr. Marko Mugerli. V sklopu projekta Iz depojev Gornjesavskega muzeja

Jesenice je kustos za kulturno zgodovino in galerijsko dejavnost Aljaž Pogačnik pripravil video predstavitev razstave Janeza Mohoriča - Mokrn'ka z naslovom Prislunhiti igri školjke, ki je bila v oktobru na ogled v Kosovi graščini. Nekoliko drugačen utrinek s Stare Save pa si je mogoče ogledati v videospotu jeseniške glasbene skupine GHB – Grega Habič Band. Prostor, kamor so vizualno ume-

Razpis za priznanja za ljubiteljsko ustvarjanje

JANKO RABIČ

Zveza kulturnih društev Jesenice od leta 2012 podeljuje priznanja posameznikom in skupinam za izredne ustvarjalne in poustvarjalne dosežke, dolgoletno delo na različnih področjih ljubiteljskega ustvarjanja, za razvijanje novih vsebin pri kulturno vzgojnem delu, mentorskem delu in na področju ohranjanja kulturne dediščine. Člani izvršnega odbora Zveze so na podlagi veljavnega pravilnika pozvali kulturna društva, klube, različne ljubiteljske skupine, krajevne skupnosti, javne zavode in druge organizacije, ki se ukvarjajo s kul-

turo, in posameznike, da predlagajo kandidate za podelitev priznanj za leto 2020. Prijave kandidatov (za posameznike in skupine) sprejemajo na sedežu Zveze kulturnih društev Jesenice, Tavčarjeva 3b, Jesenice, ali po elektronski pošti milos.mozina@gmail.com do 15. januarja 2021. Priznanja bodo podelili na prireditvi ob slovenskem kulturnem prazniku oziroma na način, prilagojen takratnim epidemiološkim razmeram. Za leto 2020 so bili dobitniki Aleksander Novak, Stane Vidmar in Krožek ročnih del Društva upokojencev Javornik - Koroška Bela.

Podarite naročnino na Gorenjski glas

Blíža se čas obdarovanj in radi bi vam predlagali, da letos podarite nekaj, česar ni treba oviti v darilni papir. To je naročnina na časopis Gorenjski glas, ki izhaja ravno prav pogosto – dvakrat tedensko. Zato k branju ne sili vsak dan, pač pa se bere postopoma – petkovo številko ob koncu tedna in torkovo vse do petka.

Pokličite nas po telefonu na številko 04/201 42 41 ali nam pišite na e-naslov narocnine@g-glas.si in skupaj bomo poiskali najboljšo možnost za znesek, ki ga boste določili vi. To pomeni, da ni nujno, da poklonite letno naročnino, saj so na voljo tudi druge možnosti.

Gorenjski glas bo obdarovancem prinašal zanimive novice iz čisto vseh, tudi najmanjših krajev Gorenjske. In teh novic se ne da najti nikjer drugje!

Obdarite svoje najdražje z zvestim prijateljem, ki bo na obisk prihajal tudi v času krize.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Čufarjeva plaketa predstavi Vozi, Miško!

Na letošnjih Čufarjevih dnevih, ki so potekali virtualno, je Čufarjevo plaketo strokovne žirije za najboljšo prestavo v celoti prejela domača predstava Vozi, Miško! Čufarjevo plaketo za najboljšo ansambelsko igro so podelili predstavi Strasti, laži in maček v žaklju. Najvišjo oceno publike pa je prejela predstava Visoška kronika.

URŠA PETERNEL

Letošnji, 33. Čufarjevi dnevi so potekali v znamenju ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa. Tako so jih v Gledališču Toneta Čufarja Jesenice izpeljali virtualno, šest tekmovalnih predstav, ki jih je izbral selektor Anže Virant, je bilo na ogled na spletu, vsaka je bila na ogled na izbrani dan po 15 ur. V šestih tekmovalnih dneh si je predstave ogledalo kar 5404 virtualnih obiskovalcev, ki so oddali 1306 glasovnic. Najvišjo povprečno oceno, in sicer 4,65, so namenili predstavi Visoška kronika v režiji Andreja Šubica in izvedbi KD dr. Ivan Tavčar Poljane nad Škofjo Loko, ki je tako prejela Čufarjevo plaketo za najboljšo predstavo po izboru občinstva. Tudi strokovna žirija v sestavi Maja Gal Štormar, Bojan Marošević in Rok Andres si je uprizoritve ogledala v domačem okolju, na posnetkih, nato pa prek spletnih orodij soočila svoja mnenja. Čufarjevo plaketo za najboljšo predstavo v celoti je prejela KD Igralska skupina pri

Komedija Vozi, Miško! je prejela Čufarjevo plaketo za najboljšo predstavo v celoti.

GTČ Jesenice za predstavo Vozi, Miško! režiserja Gregorja Čušina. Podelili pa so tudi Čufarjevo plaketo za posebne dosežke oziroma za najboljšo ansambelsko igro, ki jo je prejel KD Loški oder Škofja Loka za predstavo Strasti, laži in maček v žaklju režiserja Milana Goloba.

Zaradi izrazitega kolektivnega pristopa pri večini tekmovalnih uprizoritev Čufarjevih plaket za najboljšo moško in žensko vlogo letos niso podelili. Po besedah Branke Smole, direktorice Gledališča Toneta Čufarja Jesenice, ogled predstav na spletu seveda ne more nadomestiti pristnega

doživetja v gledališki dvorani. A najdemo tudi dobre plati, predstave si je na spletu ogledalo petkrat več gledalcev kot sicer običajno v dvorani. Kljub temu organizatorji Čufarjevih dni obljublajo: »Nasvidenje na 34. Čufarjevih dnevih, v vašem in našem gledališču, nasvidenje na Jesenicah!«

Poklon Alenki Bole Vrabec

V času Čufarjevih dni je bila na ogled razstava, posvečena letos preminuli prevajalki, gledališki igralki in režiserki, nekdanji direktorici jeseniškega gledališča Alenki Bole Vrabec.

URŠA PETERNEL

V avli jeseniškega gledališča in knjižnice je bila v času Čufarjevih dni na ogled razstava, posvečena letos preminuli vsestranski umetnici Alenki Bole Vrabec (1937–2020). Na plakatih je z besedo in v fotografiji orisana življenjska in ustvarjalna pot te prevajalke, gledališke igralka in režiserke, nekdanje direktorice jeseniškega gledališča in umetniške vodje. Na ogled so bile tudi karikature iz zasebne zbirke ter zapis v slovo, ki ga je marca ob njeni smrti pripravila Maja Gal Štormar. »Vedno si bila človeško dostopna, duhovita, neizmerno izobražena in vedno, ob vsem naštetem, velika dama. Gospa z ognjem v laseh, s svojim prepoznavnim stilom, ženska, ki je prelivala svojo bogato vsebino v estetsko urejenost, harmoničnost,

posebnost in samosvojost,« je med drugim zapisala. S plakatom so se Alenki Bole Vrabec poklonili tudi v Gledališču Toneta Čufarja Jesenice.

Razstavo sta pripravili Fotografsko društvo Radovljica in Fotografsko društvo Jesenice v sodelovanju z družino Vrabec, ki je prispevala fotografije in dru-

go gradivo iz zasebne zbirke. Razstavo o prevajalskem delu Alenke Bole Vrabec pa je v tem času pripravila tudi Občinska knjižnica Jesenice.

Razstava, posvečena Alenki Bole Vrabec, v avli gledališča in knjižnice / FOTO: ARHIV GTČ

ŠPORT

Najraje trenira in igra za Jesenice

Šestintridesetletni Zemir Kazić z Jesenic je najizkušenejši v Nogometnem klubu SIJ Acroni Jesenice.

MATJAŽ KLEMENC

Je bil v rani mladosti nogomet prva izbira ali ste imeli »v rezervi« še kakšen šport? V preteklosti je že moj oče treniral nogomet, zato je bilo kar logično, da s tem športom poskusim tudi sam. Kar nekaj časa je minilo, da sem nogomet začel trenirati organizirano. To je bilo nekje pri 12 ali 13 letih pri Nogometnem klubu Jesenice. Pri nekaterih stvareh sem bil v zaostanku, predvsem v tehničnem smislu. Na srečo sem bil nadarjen za nogomet, kar mi je pri dohitevanju vrstnikov še kako prišlo prav.

Največji del kariere ste igrali na Jesenicah?

Večji del kariere sem igral na Jesenicah. Štiri sezone, od leta 2014, sem igral na Bledu, kamor sem šel na povabilo trenerja Ferika Ališića, ki me je pred tem treniral na Jesenicah. To je bilo uspešno obdobje, saj smo iz takratne druge gorenjske lige hitro, v »dveh korakih«, prišli v tretjo slovensko ligo. Z Bleda nosim lepe spomine in dobro izkušnjo, a roko na srce, najbolj se počutim na domačih Jesenicah.

Veliko igralcev z Jesenic in okolice se preizkusi v Avstriji v nižjih nogometnih ligah. Kako da tudi sami niste izbrali te poti?

Nedolgo po prestopu v člansko ekipo sem se zaposlil in do leta 2010 sem delal v Ljubljani. Že v službo in nazaj se je nabralo kar nekaj kilometrov in niti pomislil nisem, da bi se še nekam daleč zunaj Jesenic vozil na

Zemir Kazić: »Nogomet me sprošča, z veseljem ga igram.«

nogometne treninge. V tem primeru bi imel povsem popolneno popoldne, kar mi ne bi ustrezalo. Kot sem že prej rekel, najraje igram in treniram na Jesenicah. Nikoli si v nogometu nisem za cilj postavil zaslužiti. Če se sedaj ozrem nazaj, sem se kar prav odločil.

Jesenice so dale številne kvalitetne nogometaše, ki pa jih je denar premamil v druge sredine. Se strinjate, da bi se na Jesenicah moral igrati najmanj tretjeligaški nogomet ali še stopničko višje?

Se popolnoma strinjam, saj je na Jesenicah vedno dovolj kvalitetnih igralcev. Žal za nogomet ni dovolj denarja in nekateri se raje odločijo za sredine, kjer so plačani.

Uspeh z ekipo, ki bi ga postavili na prvo mesto?

Tukaj bi dva dogodka postavil na vrh. V sezoni 2003/2004 smo se v polfinalu slovenskega pokala pomerili z Mariborom. V obeh tekmah smo se vijoličastim dobro postavili po robu, a vseeno izpadli. Kvaliteta in izkušnje so bile vseeno na njihovi strani. Drugi dogo-

dek seže v leto 2018, ko smo z zmago po enajstmetrovkah premagali Zarico in osvojili gorenjski pokal. Uspeh je bil toliko večji, če vemo, da je bila Zarica tisto sezono drugoligaš.

Kar ste letos doživeli v nogometu, se niti približno ne more primerjati s kakšnim dogodkom iz preteklosti. Verjetno si niste predstavljali, da bo koronavirus tako posegel v naše življenje?

Letos je res nenavadno leto. Če se osredotočim samo na nogomet. Bili smo v ritmu, kar naenkrat pa smo ostali brez treningov, sezona 2019/2020 je bila prekinjena in na koncu odpovedana. Jeseni se je zgodilo nekaj podobnega, le s to razliko, da smo zdaj po tistem pričakovali takšen razplet. Težko je reči, kakšna bo pomlad. Liga ni profesionalna in večina igralcev dela. Skupnih treningov ni in samo upam, da bodo soigralci za spomladanski del čim bolj pripravljeni.

Imate sami težave s samostojnimi treningi?

S samostojno pripravo nimam težav. Zelo rad se odpravim v hribe. Doma imam še dva psa, tako da sem kar veliko v pogonu. Mirno lahko rečem, da sem med tistimi, ki so najboljše pripravljene. Leta za zdaj še niso ovira.

V jesenskem delu je bilo odigranih sedem oziroma osem tekem. Na vrhu je Britof z 22 točkami z osmih tekem. Sledi šest ekip od drugega Bleda Hirterja s 15 točkami do sedme Zarice z 12 točkami. Vse te ekipe, med katerimi so tudi Jesenice,

imajo tekmo manj. Boj za vrh bo lahko spomladi še kako zanimiv.

Upam, da se bo liga nadaljevala spomladi. V tem primeru bo boj za vrh lahko še kako zanimiv, saj praktično vsak lahko premaga vsakogar. Zelo pomembno bo, s kakšno formo bodo ekipe vstopile v spomladanski del. Odločali bosta tudi sreča ter dnevna forma. Britofu se je jeseni vse poklopilo in prepričan sem, da bodo tudi oni spomladi odigrali slabo tekmo, kar bo priložnost za druge ekipe.

Lahko bi imeli še kakšno točko več, a je bilo preveč nihanja. Znali ste odigrati odlično, že v naslednjem kolu pa razočarati.

Še enkrat se popolnoma strinjam z vami. Smo imeli tekmo, na kateri smo bili odlični. Na drugi strani pa tekme, na katerih smo razočarali. Za večino izgubljenih točk smo si krivi sami. Nobena ekipa nas ni nadigrala. Prevečkrat smo si sami otežili delo, saj nismo izkoristili priložnosti in že v prvem polčasu srečanja obrnili sebi v prid. Žal smo bili na koncu kaznovani.

Je članska nogometna ekipa Jesenic »pokrita« na vseh igralnih pozicijah?

Malo bi se ozrl za nazaj, na začetek preteklih sezon. Sezono smo začeli zagnano, nekje s tridesetimi igralci, s konkurenco na vseh položajih. Ko so priprave, pripravljalne tekme, nekateri igralci iz različnih razlogov nehaajo trenirati in na koncu za sezono ostane dvajset igralcev ali še kakšen manj. Posle-

dično je konkurenca manjša, kar se tudi pozna na treningih in tekmah. Voljo prehitro izgubijo mladi igralci, če dvakrat, trikrat ne igrajo. Ko sem sam začel v članski ekipi, mi je že veliko pomenilo, da sem bil del te ekipe.

Kako ste jeseni zadovoljni s svojimi igrami?

S svojimi igrami v jesenskem delu sem zadovoljen. Večino časa sem igral na bočnih položajih, saj smo bili v obrambi oslabljeni. Veseli me, da ne letos ne v dosednji karieri nisem imel težav s poškodbami. Dobra fizična pripravljenost mi pri tem samo pomaga. Upam, da bom še nekaj sezon lahko uspešno igral in da mi bo telo to dopuščalo. Imam eno skrito željo. Sin je vratar v selekciji U10. Upam, da bova enkrat skupaj zaigrala za jeseniško člansko ekipo. (smeh)

Katero igralno mesto vam najbolj odgovarja?

Igral sem na vseh položajih, le v голу še nisem bil. Sam sem usmerjen bolj v napad. Sem timski igralec in igram na poziciji, kjer me trener v tistem trenutku potrebuje.

Uresničujete nogometne cilje, ki ste si jih postavili kot otrok?

Nogomet me sprošča. Rad ga igram od samega začetka. Dal mi je veliko prijateljev, veliko življenjskih in nogometnih izkušenj, ki jih z veseljem prenašam na mlade igralce. Upam, da sem jim z rednim treniranjem zgled in da opazijo, da le na tak način lahko nekaj narediš za svoje telo.

Zmaga ni bila naključje

Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice uspešno igrajo v Alpski hokejski ligi. Upajmo, da se niz zmag nadaljuje danes in jutri na dveh gostovanjih.

MATJAŽ KLEMENC

Hokejisti v Alpski hokejski ligi so ujeli ritem tekmovalja. To še vedno poteka brez gledalcev, a klubi vsaj nizajo tekme. Jeseniški hokejisti so imeli igralni premor, dolg kar 23 dni. Koronavirus, ki je posegel v jeseniški tabor, je pač zahteval svoj davek. Po karanteni in brez pravih treningov se je porajalo vprašanje, kako se bodo na vse odzvali varovanci trenerja Mitje Šivica. Že na uvodni tekmi v Feldkirchu je zmaga s 4 : 2 je prinesla zadovoljstvo v jeseniško garderobo. Med 20. in 24. novembrom so odigrali kar štiri tekme.

Bregenzerwald je bila prva ekipa v Alpski hokejski ligi, ki je v rednem delu gostovala v Podmežakli. Ekipi sta se po šestdesetih minutah rednega dela in petminutnem podaljšku razšli z nogometnim izidom 1 : 1 in o zmagovalcu so odločali kazenski streli. V njih je bil uspešen le Jezovšek, ki je zadel tudi v rednem delu.

Lustenau je bil drugi gost. Prva tretjina je bila slabo nadaljevanje po Bregenzerwaldu. Na srečo so se Jeseničani v nadaljevanju po vodstvu gostov z 1 : 2 in polminutnem odmoru le prebudili. Tehnico so povsem nagnili v svojo korist in na koncu

zasluženoma zmagali s 6 : 3 (Tomažević – 2, Kočar, Đumić, Sodja, Jezovšek). Eden od golov Blaža Tomaževića, slalom skozi obrambo gostov, je bil povsem zasluženoma proglašen za najlepši gol tedna v Alpski hokejski ligi. Ponedeljkova tekma z MK Bled je bila za Jeseničane le lažja preizkušnja. Po finalni tekmi v Slovenskem pokalu (7 : 1) in tekmi v državnem prvenstvu (14 : 0) so še tretjič v letošnji sezoni premagali sosede z druge strani Mežakle. Tokrat s 6 : 0 (P. Rajsar, Đumić, S. Rajsar, Tavčar, Jezovšek). Naporni niz so zaključili z drugim »polčasom« proti

drugi ekipi KAC-a. Prvi »polčas« v Celovcu so Jeseničani dobili tesno s 3 : 2. Tri točke, skupni seštevek z obeh tekem, so potrdili doma, kjer so suvereno zmagali z 8 : 2 (S. Rajsar 2, Sodja 2, Šturm, Đumić, Jakupović, Svetina). Z odliko so končali zadnjo novembrsko soboto, ko so v gosteh s 4 : 2 (Šturm, Hebar, Đurić, Jezovšek) premagali Kitzbühel. Med tednom, v torek, so odigrali še tekmo državnega prvenstva. Doma so gostili kranjski Triglav. Tekmo so izgubili s 3 : 2. Danes zvečer Jeseničane v Alpski ligi čaka Bregenzerwald, jutri pa še Lustenau.

Tri tekme, trije porazi

MATJAŽ KLEMENC

V zadnjih treh tekmah so hokejisti Hidrie Jesenice izgubili vse tri tekme in ostali brez osvojene točke. V državnem prvenstvu so se v gosteh dobro upirali ekipi SŽ Olimpija in izgubili s 5 :

2. V Kranju so tekmo z zelo veliko izključitvami izgubili s Triglavom z 8 : 4. V soboto so v sklopu Mednarodne hokejske lige odigrali tekmo v gosteh z ekipo True Celje. Po dveh tretjinah so še vodili s 3 : 1, na koncu pa žal izgubili s 4 : 3

SENČILA NINO

T: 04 584 01 00

M: 041 645 697

E: nino@jesenice.net

... prava mera sonca ...

www.sencila-nino.si

ZANIMIVOSTI

Najprej »čajanka«, potem pa Zoom

Na Ljudski univerzi Jesenice udeležencem pomagajo pri uporabi spletnega orodja Zoom.

URŠA PETERNEL

Tudi na Ljudski univerzi Jesenice od sredine oktobra poteka izobraževanje na daljavo. Kot je povedala Lea Zlodej, so pri tem uporabili izkušnje, ki so jih pridobili spomladi. »Vsem udeležencem nudimo pomoč in podporo pri nameščanju orodja Zoom, s pomočjo katerega potekajo predavanja in delavnice. Pred vsako aktivnostjo organiziramo 'čajanke', na katerih udeležencem že pred začetkom predavanj individualno pomagamo pri uspešni namestitvi in prijavi v Zoom, tako da aktivnosti lahko nemoteno spremljajo na računalnikih, pametnih telefonih in tablicah,« je povedala.

Kot je dodala, se trudijo, da udeležencem ponudijo čim bolj raznolike in zanimive vsebine: od kreativnih delavnic, predavanj za osebnostno rast, sproščanja, zdravja, umetnostne zgodovine, uravnotežene prehrane, kulturne dediščine do jezikovnih tečajev. V decembru bodo gostili Zorana Predina, ki bo v pogovoru z Moniko Sušanj predstavil svoj roman Mongolske pege. Seznam predavanj in delavnic je objavljen na njihovi strani na Facebooku. A kot ob tem dodajajo, sodobna tehnologija sicer omogoča, da se vidimo na daljavo, ne more pa nadomestiti osebnega stika z udeleženci, ki ga na Ljudski univerzi Jesenice že močno pogrešajo.

Ceste so ponekod lahko poledenele

URŠA PETERNEL

Zaradi nizkih temperatur so nekatere ceste predvsem ponoči in zjutraj lahko poledenele, opozarjajo gorenjski policisti. Voznike pozivajo k razmeram prilagojeni hitrosti vožnje in k defenzivni vožnji. Tudi stekla na vozilih so zjutraj ponekod že pomrznjena. »Vetrobranska stekla vozila morajo biti med vožnjo povsem čista, na njih ne sme biti ledu. Stekla je treba očistiti pred začetkom vožnje. Prav tako stekla ne smejo biti zarošene.

na. Dolgotrajno jutranje drgnjenje avtomobila lahko prepreči tako, da so stekla ponoči pokrita,« svetujejo policisti. Spomnimo, od 15. novembra do 15. marca je na cestah obvezna uporaba zimske opreme. To pomeni, da vozila morajo imeti zimske pnevmatike na vseh kolesih ali letne pnevmatike ter v priboru snežne verige za pogonska kolesa. Poleg pnevmatik je pomembno tudi stanje akumulatorja, raven tekočin v vozilu, metlice brisalcev, delovanje luči ...

JASLICE
čudovito znamenje Božje ljubezni

Muzej jaslic Brezje bogati zbirka preko 450 jaslic iz 67 držav celega sveta, ki je edinstvena ne samo na območju Slovenije, ampak tudi širše.

Katalog obsega 302 strani, v njem je z barvnimi fotografijami in teksti predstavljenih 100 jaslic, ob tem je opisana zgodovina nastanka jaslic ter značilnosti različnih območij.

14⁵⁰ EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Za boljše življenje sladkornih bolnikov

Društvo diabetikov Jesenice je načrtovalo praznovanje ob 35-letnici delovanja, a so prireditve morali odpovedati. Društvo širi obseg dejavnosti, šteje 380 članov v sedmih občinah Zgornje Gorenjske.

JANKO RABIČ

»Delo, ki smo ga v našem društvu opravili v 35 letih, ocenjujem kot zelo koristen prispevek k izboljšanju počutja in kvalitete življenja sladkornih bolnikov,« poudarja predsednica Društva diabetikov Jesenice Sonja Ravnik. »V letošnjem letu člani dejavnosti prilagajajo razmeram, povezanim z novim koronavirusom, ob zavedanju, da tudi v teh težkih in za vse neprijaznih časih pomembno pomagajo vsem, ki se srečujejo s to boleznijo. V času covida-19 je prav neurejen krvni sladkor prvi sovražnik dvesto tisoč osebam s sladkorno boleznijo v Sloveniji. Ob letošnjem 14. novembru, svetovnem dnevu sladkorne bolezni, so načrtovali lastno prireditev ob 35-letnici delovanja, obenem bi bila osrednja slovenska vseh štiridesetih društev v okviru Zveze društev diabetikov Slovenije. Že pred meseci so se resno lotili priprav, zaradi zaostrene situacije in ponovnega širjenja virusa v oktobru so jo morali odpovedati. Jim je pa kljub temu v novembru (pa tudi sicer med letom) uspelo izvesti nekaj aktivnosti. Od 9. do 15. novembra so poskrbeli, da je bila stavba Gimnazije Jesenice osvetljena z modro barvo, ki je kot univerzalni simbol ponazarjala podporo vsem aktivnostim, usmerje-

Občni zbori, predavanja in drugi dogodki so vedno dobro obiskani. Fotografija je bila posneta v času pred epidemijo.

nim v preprečevanje in širjenje sladkorne bolezni. Društvo diabetikov Jesenice od ustanovitve leta 1995 naprej stalno širi obseg dejavnosti. Sedaj šteje 380 članov v sedmih občinah Zgornje Gorenjske. Pred leti si je pridobilo status humanitarne organizacije v javnem interesu. Pri izvajanju programov je pomembno dobro sodelovanje z diabetologi Diabetološke ambulante Jesenice, Zdravstvenovzgojnim centrom Zdravstvenega doma Jesenice in strokovnjaki z zanimivimi in koristnimi zdravstvenimi temami in tudi z lokalnimi skupnostmi, Občino Jesenice in vsemi drugimi občinami in

krajevnimi skupnostmi, od koder so člani, ter društvi diabetikov v gorenjski regiji. Sonja Ravnik vse uspehe pripisuje resnemu delu, vztrajnosti in volji. »Društvo vsa leta bogati vsebino programov z uspešnim sodelovanjem članov upravne in nadzorne odbora, saj samo dobro timsko delo vodi do uspeha. Osnova našega dela je spoznavanje sladkorne bolezni, njenih posledic in preprečevanja ali vsaj omilitev. Te naloge izvajamo z organizacijo predavanj z zdravstveno tematiko, učnimi delavnicami, edukativnimi okrevanji, meritvami krvnega sladkorja in holesterola, rekreativ-

nimi aktivnostmi, spodbujanjem zdravega načina življenja in prevzemanjem odgovornosti za lastno zdravje. V svojem programu imamo tudi socialno pomoč, ki vsako leto zajema sofinanciranje izvedbe pedikur pri določenem številu članov. Ozaveščanje članov in vsega prebivalstva o dejavnih tveganjih za nastanek diabetesa bo še naprej naša osrednja programska naloga. V prihodnje želimo povečati število članov; vsi diabetiki, ki se včlanijo v društvo, naredijo namreč velik korak k lastnemu razvoju v odnosu do te bolezni, so bolj odprti za izmenjavo izkušenj, znanj in informacij.«

JASLICE
čudovito znamenje Božje ljubezni

Muzej jaslic Brezje bogati zbirka preko 450 jaslic iz 67 držav celega sveta, ki je edinstvena ne samo na območju Slovenije, ampak tudi širše.

Katalog obsega 302 strani, v njem je z barvnimi fotografijami in teksti predstavljenih 100 jaslic, ob tem je opisana zgodovina nastanka jaslic ter značilnosti različnih območij.

14⁵⁰ EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Lunine BUKVE

Lunin koledar po mesecih s setvenimi podatki vas bo tudi prihodnje leto oskrboval z napotki za izvajanje različnih aktivnosti (sajenje in setev, hujšanje, sekanje posameznih vrst lesa in drugo) v skladu z luno. V bukvah je tudi HOROSKOP ZA LETO 2021.

7,90 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Gorenjski Glas

Premium peciva
deserti in sladice

224 strani, 15 x 20 cm, špiralna vezava,

Pred vami je najnovejša kuharica za kremasta peciva in sladice – sadna peciva, rulade, torte in tortice, sladice brez peke, deserte v kozarcih in ostale kremaste užitke. Njihova jasna in enostavna priprava vodi vsakogar do zagotovljenega uspeha.

10 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

ZANIMIVOSTI

Začeli so štetje narcis na Golici

V sklopu projekta Ohranimo narcise so začeli v času cvetenja na določenih točkah opravljati štetje cvetov narcis. Tako bodo skozi leta ugotavljali, kateri dejavniki vplivajo na njihovo število.

URŠA PETERNEL

V jeseniški občini si že vrsto let prizadevajo ohraniti rastišča narcis, zato so leta 2016 začeli projekt Ohranimo narcise. Lastniki, ki zemljišča obdelujejo na narcisam prijazen način, vsako leto prejmejo denarno nadomestilo. Letos pa so programu dodali še strokovni del ter vzpostavili spremljanje in nadzorovanje rastišč narcis. Projekt poteka pod okriljem Razvojne agencije Zgornje Gorenjske v sodelovanju z Občino Jesenice. Kot ugotavljajo, je v zadnjih desetletjih rastišč narcis vse manj, zlasti zaradi drugačnega načina kmetovanja in zaraščanja površin. S projektom Ohranimo narcise želijo lastnike zemljišč spodbuditi k takšnemu obdelovanju površin, da bodo ohranili in okrepili rastišča narcis. V skladu z navodili morajo zemljišča obdelovati na narcisam prijazen način,

kar pomeni obdelavo brez spomladanske paše, pozno košnjo in spravilo na tradicionalen način, torej sušenje na tleh ali v kozolcu.

Občina Jesenice vsako leto med lastnike zemljišč razdeli okrog deset tisoč evrov denarnih spodbud za ohranjanje narcis. Posamezni lastnik se sam odloči, koliko površin vključi v program, nadomestilo pa je višje za ročno košnjo in ročno spravilo. Najmanjše nadomestilo tako znaša okrog petindvajset evrov, najvišje pa okrog šeststo evrov letno.

Kot je povedal Klemen Klinar z Razvojne agencije Zgornje Gorenjske, se je v projekt že prvo leto vključilo 24 lastnikov z dobrimi 31 hektarji zemljišč. V letošnjem letu je v projekt vključenih že 33 lastnikov s skupaj skoraj 40 hektarji zemljišč, največ v katastrski občini Prihodi, sledi Javorniški Rovt in Koroška Bela.

V zameno za ohranjanje narcis prejmejo denarno spodbudo oziroma nadomestilo. Kot ugotavlja Klinar, je bil dosednji program uspešen,

saj je bilo letos v skladu z zahtevami obdelanih kar 94 odstotkov površin. Tudi splošen odnos lastnikov zemljišč do narcis se izboljšuje, čedalje bolj se zavedajo pomena njihovega ohranjanja, dodaja Klinar. Največ vključenih lastnikov sicer zemljišča strojno kosi, spravilo pa je ročno. Letos pa so programu dodali še strokovni del, pove-

Štetje narcis v času cvetenja na Golici / FOTO: KLEMEN KLINAR

zali so se z Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave, Območno enoto Kranj, in vzpostavili sistem spremljanja in nadzorovanja rastišč narcis na območju občine Jesenice. V času cvetenja na točno določenih točkah opravijo štetje števila cvetov. Določenih je bilo deset ploskev na različ-

nih tipih rastišč, tudi takšnih, ki niso vključeni v program ali celo niso več košeni. Na vsaki ploskvi se v krogu s polmerom dva metra prešteje število cvetov narcis. Postopek bodo ponovili vsako leto v času cvetenja in tako skozi leta ugotavljali, kateri dejavniki vplivajo rast narcis.

Ustvarjalci so postali podjetniki

Tudi letos je Razvojna agencija Zgornje Gorenjske na območju občin Jesenice, Gorje in Kranjska Gora izvajala projekt Ustvarjalni podjetnik. V njem je sodelovalo več kot trideset ustvarjalcev, ki se ukvarjajo s slikanjem, izdelovanjem nakita, šivanjem, pletenjem, kvačkanjem, oblikovanjem izdelkov iz gline, izdelavo lesenih izdelkov, brušenjem stekla, ročno izdelavo naravne kozmetike ... V sklopu projekta so nekaterim pomagali pri ureditvi ustreznega statusa za prodajo, drugi so se sodelovali na različnih delavnicah. Devetnajst ustvarjalcev se je vključilo v promocijski katalog, devet pa jih je svoje izdelke prodajalo na stojnici v Vintgarju. Trinajst ustvarjalcev je postavilo tudi svojo spletno stran na portalu Unikatna tržnica. Osnovni namen projekta je pomagati ustvarjalcem stopiti na pot podjetništva in kogničke spreminjati v poslovne priložnosti, poudarjajo na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske in ustvarjalce vabijo k sodelovanju tudi naslednje leto. Vse občane pa vabijo, naj lokalne ustvarjalce v prihajajočem prazničnem času podprejo tako, da kupijo njihove izdelke, svoje bližje pa obdario z lepim unikatnim darilom. Projekt sofinancirajo Občina Jesenice, Občina Kranjska Gora in Občina Gorje.

Gregor Urbas: svetovni ledni popotnik

JANKO RABIČ

Umetnostno drsanje je za gledalce na tribunah ali doma v udobnem naslanjaču pred televizijskimi ekrani lep in atraktiven šport. Kaj je treba narediti, da obvladaš zahtevne skoke, piruete in druge elemente na ledu, vedo le tisti, ki so se zanj odločili. Med njimi je zagotovo 38-letni Gregor Urbas, po rodu s Hrušice, sedaj živi na Jesenicah. Pri sedmih letih se je v sicer hokejskem mestu odločil za manj popularen šport. Hitro je pokazal talent, ni se ustrašil zahtevnih treningov, tudi v ranih jutranjih urah. Pri Drsalnem klubu Jesenice se je začela njegova dvajsetletna kariera z zavidanja vrednimi uspehi doma in na največjih evropskih in svetovnih tekmovanjih. Prve zmage in odlične uvrstitve je začel nizati v pionirskih vrstah, pri dvanajstih letih je bilo v njegovi vitrini že 26 kolajn. Desetkrat je osvojil naslov državnega prvaka, ima odlične uvrstitve z mladinskimi in članskimi evropskimi ter svetovnimi prvenstvi. Med njimi so njegov najboljši slovenski dosežek doslej – šesto mesto na svetovnem mladinskem prvenstvu v Hamarju (Norveška), deveto mesto na evrop-

skem prvenstvu v Varšavi in 21. mesto na svetovnem prvenstvu v Los Angelesu. Dvakrat se je udeležil zimskih olimpijskih iger, v Torinu leta 2006 in Vancouvru leta 2010. Pet zmag je nanizal na Pokalu Triglav na Jesenicah, tri na Zlati pirueti in še kup drugih odličnih uvrstitev na tekmovanjih za grand prix z močno zasedbo odličnih drsalcev z vsega sveta. »Ko se oziram nazaj, ostajajo lepi spomini in sem ponosen na vse, kar sem dosegel na ledu. Ni bilo lahko, vendar ker mi je ta šport prirasel k srcu, sem z veseljem treniral, nastopal. Če bi se še enkrat odločal, bi zagotovo spet izbral drsanje,« danes pravi Gregor. »Rad se spomnim 21. mesta na svetovnem prvenstvu v Los Angelesu, kjer sem si zagotovil direktno vstopnico za olimpijske igre v Vancouvru.« Nastop na olimpijskih igrah so sanje vsakega športnika? »To je zagotovo čast in hkrati obveznost in težka naloga. Tudi zame je bilo tako, čeprav imam pri spominih za nastop v Vancouvru, kjer sem bil 27, kar malo grenak priokus. Še danes mi ni čisto jasno, zakaj takrat nisem izkoristil dane priložnosti,

Gregor Urbas / FOTO: GORAZD KAVČIČ

bolje izpeljal program in posegel po višjih mestih.« Ob sedanjem razvoju slovenskega umetnostnega drsanja ni pričakovati, da bi Gregorjeve dosedanje najboljše uvrstitve na največjih svetovnih tekmovanjih kdo kmalu presegel. Zmage so mu vedno veliko pomenile, ob tem seveda tudi odziv publike na dobre nastope, posebno doma, kjer je prvič stopil na drsalke. »Domača publika na Jesenicah je bila res super, bodrila me je in spodbujala na tekmovanjih za Pokal Triglav in drugih.«

Po tekmovalni karieri je ostal zvest ledenim ploskvam, vendar na drugačen način. »Dobil sem priložnost, da se pridružim drsalcem, ki po svetu nastopajo na spektakularnih drsalnih revijah. Najprej sem bil v ekipi Holiday on Ice, potem pa devet let na velikih ladjah križarkah družbe Royal Caribbean International. Razkošna ponudba na ladjah z do šest tisoč potniki je vsebovala tudi drsalne revije na ledu. Poleg nastopov sem v ekipi desetih drsalcev skrbel tudi za programe in izvedbo. Preplul sem resnično skorajda ves svet, Evropo, Ameriko, Aljasko, Azijo, Avstralijo in

USTVARJALCI ČASA (38. DEL)

Novo Zelandijo. Ob pristankih je bil tudi čas za ogled mest, dežel. Meni so se še posebej priljubili Karibi. Svetovna kriza s koronavirusom je tudi Gregorju prekržala nadaljnje načrte. »Vse skupaj se je zaostri, tri mesece smo obstali v Ameriki. Nisem dosti razmišljal; ko je bila priložnost, sem se z letalom vrnil v Slovenijo.« Po več kot treh desetletjih stikov z ledeno ploskvijo ji ostaja zvest še naprej, v Drsalnem klubu Kranj je prevzel vlogo trenerja. »Predsednica Polona me je že kar nekaj časa nagovarjala, naj pridem za trenerja, in letos sem sprejel ta izziv. Treniram vse drsalce, okoli dvajset jih je. Predvsem rad delam z mladimi in želim, da sedanji čim prej izboljšajo svoje rezultate in da pridobimo še nove.« Vendar Gregorja še vedno vleče nazaj v širni svet. »Ne postavljam si nekih novih, jasnejših ciljev, vendar če bo priložnost, me še mika, da bi spet odšel v Ameriko za trenerja, nekaj ponudb sem že imel. Kar zadeva moja potepanja po svetu, pa ostaja še Afrika, ki jo želim spoznati,« pravi svetovni ledni popotnik.

MLADI

Koledar Gimnazije Jesenice

Na Gimnaziji Jesenice bodo tudi letos izdali stenski koledar. Nosi naslov Slovenski pregovori, slike zanj pa so ustvarile dijakinje Estrella Francina Christina Steenks, Neža Lakota, Nika Sintič, Dora Hodžič Černe, Ana Nikolić, Linda Koblar Sales, Ruby Čop, Jera Aideen Schiffrer, Zoja Šporn, Ana Ajša Vičar, Tea Kavčič in Natalija Šmitran.

Dijaka zmagala s poslikavo medvedka

Dijaka Gimnazije Jesenice Zoja Šporn in Jaša Kecman Kordež sta zmagala na natečaju za poslikavo na dvorišču nemškega veleposlaništva v Ljubljani. Poslikava medvedka je zbledela in na veleposlaništvu so povabili dijake slovenskih srednjih šol, naj mu dajo novo podobo. Jeseniška gimnazijca sta izbrala motiv panjske končnice, čebele in gorenjskega nageljna. Poslikavo bosta zmagovalca tudi zares naredila, obenem pa prejela tudi denarno nagrado.

Učenci so sami pekli domače žemljice

Tretji petek v novembru obeležujemo dan slovenske hrane. Posebej zanimiv tradicionalni slovenski zajtrk so kljub šolanju na daljavo pripravili na Osnovni šoli Koroška Bela. Učence je z videoposnetkom domače žemljice učila peči Vijoleta Smolej iz Prihodov.

URŠA PETERNEL

Na Osnovni šoli Koroška Bela so letos na poseben način zaznamovali dan slovenske hrane. Ker se učenci šolajo na daljavo, jim tradicionalnega slovenskega zajtrka niso mogli pripraviti v šoli. Namesto tega so učenec prikazali, kako si lahko sami doma za zajtrk pripravijo sveže domače žemljice. Kratak film so posneli v sodelovanju z Razvojno agencijo Zgornje Gorenjske

v sklopu projekta Kuham domače, v njem pa Vijoleta Smolej iz Prihodov prikazuje peko domačih polnozrnatih žemljic.

Kot je povedala vodja projekta učiteljica biologije in gospodinjstva Manca Martinčič, so se na ta način prilagodili pouku na daljavo, izvedba pa je bila kar izziv. Za posnetke in montažo je poskrbela učiteljica Tina Šorn, ki poučuje izbirni predmet Umetnost – film. Kljub izrednim razmeram

Vijoleta Smolej iz Prihodov je v kratkem filmu učence naučila, kako lahko sami spečejo domače polnozrnatne žemlje.

S tradicionalnim slovenskim zajtrkom – poleg žemljic ga sestavljajo tudi maslo, med, mleko in jabolko – so razveselili župana Jesenic Blaža Račiča. Na sliki z vodjo projekta Manco Martinčič.

pa so s slovenskim zajtrkom razveselili tudi župana Občine Jesenice Blaža Račiča, ki je učenec pripravil poseben nagovor in so ga lahko poslušali prek videopovezave.

»Na naši šoli vedno z veseljem pripravimo projekte, ki spodbujajo zdrav način življenja, hkrati pa so za učence poučni in zanimivi. Čeprav v letošnjem šolskem letu tega projekta ni bilo možno

izpeljati v šoli in v živo, smo se potrudili, da smo za naše učence tako kot vsako leto pripravili poseben dan,« je ob tem dejala Manca Martinčič.

Ob tem pa je učitelj za tehniko in tehnologijo Milan Hlede pripravil tudi video na temo, kako doma izdelati podstavek za posodo. S tem bodo lahko učenci razvijali ročne spretnosti in izražali svojo ustvarjalnost.

Poslovne ideje srednješolcev

Na Srednji šoli Jesenice so pripravili Vikend podjetništva, na katerem so dijaki razvijali svoje podjetniške ideje.

URŠA PETERNEL

Srednja šola Jesenice v tem šolskem letu sodeluje z Javno agencijo RS za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije SPIRIT. V okviru blagovne znamke Mladim se dogaja želijo mlade spodbuditi k ustvarjalnosti, inovativnosti in podjetnosti ... V okviru projekta so na šoli izvedli Vikend podjetništva, na katerem so dijaki razvijali svoje prve poslovne ideje. Sodelovalo je štirideset dijakov programov strojni tehnik, tehnik zdravstvene nege in mehatronik operator. Delavnice so izvedli prek konference na Zoomu pod vodstvom izkušenih zunanjih mentorjev Lee

Janežič in Tomaža Stritarja. Nastalo je mnogo ustvarjalnih poslovnih idej, denimo baterija, ki prepreči vžig na električnih avtomobilih, rešitev proti zmrzovanju avtomobilskih LED-luč, aplikacija, ki nadomešča osebne dokumente, aplikacija, ki obvešča o voznem redu in zamudah, rešitev za počene pnevmatike, pametna flaška, energijska ploščica iz lososa z vitaminom D, oskrba za starejše na domu ... Na koncu so pripravili intervju za potencialne kupce in jih tudi poklicali po telefonu, da so preverili svoje poslovne ideje. Kot pravijo na šoli, so dijaki pokazali, da so polni zamisli in dovolj pogumni, da poskusijo ustvariti nekaj novega.

Novi Renault TWINGO Electric

100% električen. Narejen v Sloveniji.

Že za **11.490 €***

+ 10.000 km na kartici **GREMO NA ELEKTRIKO**

Paket zimskih pnevmatik

VINJETA 2021 GRATIS

*Cena velja za model Renault TWINGO ELECTRIC Life R80 in že vsebuje redni popust v višini 1.200 €, dodatni popust v višini 1.300 € in subvencijo EKO SKLADA za električna vozila v višini 6.000 €. Ne glede na obliko financiranja kupec prejme tudi kartico GREMO NA ELEKTRIKO z dobropisom 150 €, kar na podlagi izračuna za model Twingo ELECTRIC s povprečno porabo na relacijskih vožnjah 11,578 kWh/100 km in ceno polnjena po cenu storitev polnjenja na elektro polnilnicah elektro Ljubljana, d. d. veljavno od 6.5.2019 in dostopno na <https://www.gremonaelektriko.si/splosni-pogoji> zadostuje za do 73 polnjenj ali 11.979 km. Ob nakupu vozila, ne glede na obliko financiranja, kupec prejme brezplačen paket zimskih pnevmatik. Pridržujemo si pravico do napak. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renewalt.si. Slika je simbolna. Renault Nissan Slovenija d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Lesce, Hraška cesta 25, Tel.: 04 53 53 450
Jesenice, Finžgarjeva 2, Tel.: 04 58 33 330

ZANIMIVOSTI

Srčni redovnici kot prostovoljki

V Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice kot prostovoljki pomagata tudi dve redovnici, sestra Martina Golavšek in sestra Milena Derlink.

URŠA PETERNEL

»Stisko zdravstvenih in drugih delavcev v bolnišnicah, domovih za starejše in drugih ustanovah smo s skrbjo in molitvijo spremljale v naši skupnosti že prej. Ko je prišla prošnja, se nismo obotavljale, pretehtale smo možnosti, se uskladile znotraj skupnosti, si prerazporedile obveznosti in ponudile pomoč,« pripovedujeta sestra Martina Golavšek in sestra Milena Derlink, redovnici iz skupnosti hčera Marije Pomočnice na Bledu, ki od začetka novembra kot prostovoljki pomagata v Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice. Pobudo za prostovoljno pomoč je dal Direktorat za dolgo trajno oskrbo pri ministru za zdravje, ki se je obrnil na Slovensko škofovsko konferenco s prošnjo za dodatne sodelavce v domovih za starejše. V prostovoljno delo v domovih upokojencev se je vključilo veliko redovnic iz različnih redov po vsej Sloveniji.

Pomoč pri oblačenju, hranjenju ...

Kot pripovedujeta sestra Martina in sestra Milena, so ju v jeseniškem domu starejših zelo lepo sprejeli tako stanovalci kot zaposleni. Sestra Milena delo začne zjutraj ob pol sedmih in dela dopoldne, sestra Milena pa

Sestra Martina Golavšek je ravnateljica Marijinega doma in katehistinja na Bledu.

se pridruži ob 12. uri in ostane do 19. ure. In kaj vse delata? »Mnogi stanovalci so še zelo samostojni, drugi potrebujejo samo pomoč pri oblačenju, mnogi pa so tudi nepokretni in potrebujejo vso nego, tudi pomoč pri hranjenju,« pripovedujeta. Sestra Martina se najprej pridruži zaposlenim na jutranjem sestanku, nato pa sledi jutranja nega stanovalcev, delitev zajtrka, pomoč pri hranjenju in pobiranje posode po sobah. Zatem pomaga pri menjavanju posteljnine, čiščenju in razkuževanju sob in drugih pro-

storov, raznašanju perila ... »Pomagam stanovalcem pri tuširanju, jim prinesem čaj v sobe, pomagam pri negi pred kosilom, veliko časa pa si vzamem tudi za pogovor, saj so ga zelo željni, ker so že daljši čas v sobah, ki je zaradi osebne varnosti in varnosti drugih ne smejo zapustiti,« pripoveduje. Ko se opoldne pridruži sestra Milena, skupaj postrežejo kosilo, pomagajo pri hranjenju in pospravijo posodo. Sestra Martina konča prostovoljno delo ob 13.30, medtem ko sestra Milena ostane do 19. ure. »Pred popoldansko nego in večerjo je čas za preoblačenje postelj, čiščenje in pospravljanje sob varovancev, pri katerih so odkrili okužbo in so jih preselili v rdečo cono, raznašanje osebne perila stanovalcem po domu in drugo,« pripoveduje sestra Milena.

Beseda je več kot darilo

Veliko časa pa si vzameta tudi za pogovor s stanovalci, ki so že daljši čas v sobah, ki jih zaradi osebne varnosti in varnosti drugih ne smejo zapustiti. »Čeprav se pod skafandrom s kapuco, masko, vizirjem ali očali vidijo le oči in sliši glas, so stanovalci zelo veseli vsakokrat, ko vstopiva v njihove sobe. Kot prostovoljki sva v domu predvsem zanje, da jim prineseva košček Božje ljubezni in jo dodava v njihova življenja. Z veseljem se približava, saj veva, kot je zapisano v Svetem pismu v Sirahovi knjigi (18, 16): »Mar ne ublaži rosa pripeke? Tako je tudi beseda več kakor darilo.«

Ure v »skafandru«

Tako kot preostalo osebje doma tudi obe redovnici dan preživita v tako imenovanem skafandru, z masko in vizirjem ali očali na glavi ter rokavicami, ki si jih nenehno menjavajo, še pogostejše si razkužujejo roke. »Pri stanovalcih, kjer nastopi sum okužbe, pa si čez skafander oblečemo še dodaten zaščitni plašč in kapo ali pa se v celoti preoblečemo. Včasih smo res videti kot 'vesoljci' ali 'potapljači'. Oblačenje, še bolj pa slačenje zaščitne opreme, zahteva veliko časa, natančnosti in potrpežljivosti, zato da

V popolni varovalni opreми

vela po raznih skupnostih v Sloveniji, v nekem obdobju jo je spremljala tudi

Kot ugotavljata srčni redovnici, stanovalcem v tem času ni lahko. »Poleg bolezní in bolečin, ki jih pestijo, so zaradi epidemije tudi osamljeni, mnoge je strah, pogrešajo sprehode in druge dejavnosti, domači jih ne morejo obiskovati pa tudi družiti se v tem trenutku ne smejo med sabo. Tako jim ostane le njihova soba ...«

morebitne okužbe ne raznašamo naprej. Iz celotne opreme splezamo enkrat oziroma največ dvakrat med delom, ko imamo kratek odmor.«

Skrb za sočloveka

Obe redovnici v domu upokojencev kot prostovoljki delata prvič, a se že vsa leta redovnega življenja srečujeta tudi s pomočjo starejšim. Ne nazadnje v skupnosti skrbijo za starejše sestre, ki potrebujejo pomoč. »Tako imava tudi nekaj izkušenj s skrbjo za sočloveka, ki se stara in postane odvisen od pomoči drugih,« pravita. Sestra Martina pa se je z delom s starejšimi prvič srečala že v svoji družini, saj je kot osnovnošolka skupaj z mamo skrbela za onemoglo teto. »Skupaj z mamo sva vsak dan poskrbeli za njeno osebno nego, spomnim se, da sem jo velikokrat sama hranila in v tem času me je naučila mnogo pesmi, ki danes med mladimi tonejo v pozabo. In ta čas imam v zelo lepem spominu ...« Kasneje je kot prostovoljka delala predvsem z mladimi, ko je delala v osnovni šoli s prilagojenim programom, pomagala pri učenju, izvajala razne delavnice, delala z mladostniki na ulici, vodila birmanske skupine in druge dejavnosti v župniji in salezijanski družini ... Sestra Milena je vsa leta redovnega življenja preži-

mov v Marijinem domu in je dom zaprt, ljudje ne morejo priti k nam. Gremo pa me tja, kjer so in nas potrebujejo. Potrebe danes kažejo, da nas potrebujejo starejši. Od njih se mlajši rod uči življenjske modrosti. Zato si zaslužijo vso našo pozornost. Njim želimo biti blizu in jim na razne načine prinesiti izkušnjo Božje ljubezni, ki vedno ogreje srce in vrne upanje,« poudarjata. Kot dodajata, pa s pomočjo sočloveku veliko pridobita tudi sami. »Pomagati drugim z ljubeznijo je vedno vir pravega veselja. In to okuša dan za dnem. Ko pomagamo drugim, smo najbolj podobni Bogu. In to je največ, kar lahko dosežemo na tem svetu.«

»Starejši so zakladnica spominov, izkušenj in modrosti. Večina z veseljem pripoveduje o svojih lepih in težkih trenutkih življenja, o svojih hobijih, z navdušenjem govorijo o svojih otrocih, vnukih, pravnukih, o svoji veri oziroma temeljnih vrednotah, ki so jim pomagale iti skozi življenje, pokažejo kakšne fotografije, diplome, knjige, obleke ... Tistim, ki ne morejo spregovoriti, pa lahko iz oči prebereva, da so veseli obiska, nežnega dotika, spodbudnih besed, ko jim k ustom podava čaj ali vodo ...«

Sestra Milena Derlink kuha za skupine, ki prihajajo v Marijin dom, skrbi za vrt ...

Dom upokojencev dr. Franceta Bergelja Jesenice

ZANIMIVOSTI

Število vzponov je že rekordno

V akciji Osvajalec Španovega vrha so pohodniki doslej opravili že skoraj enajst tisoč vzponov, kar pomeni triintrideset vsak dan.

URŠA PETERNEL

V Zavodu za šport Jesenice že sedmo leto zapored organizirajo akcijo Osvajalec Španovega vrha. Na vrhu priljubljene izletniške točke Španov vrh je postavljena vpisna knjiga, kamor se pohodniki vpisujejo celo leto. Na nočnem pohodu ob polni luni nato vsako leto podelijo priznanja pohodnikom, ki se na vrh povzpnejo vsaj dvajsetkrat. Pohod s podelitvijo priznanj bo 28. januarja 2021. Kot ugotavljajo v Zavodu za šport Jesenice, v letošnjem »koronskem« letu akcija po obiskanosti in vpisih v knjigo podira rekorde, saj so do 19. novembra zabeležili že 10.886 vzponov, kar pomeni več kot 33 vzponov dnevno. Enega izmed kriterijev za priznanje je izpolnilo že 125 pohodnikov. Do letošnjega leta so največ vpisov zabeležili v letu 2017, in

sicer 9539. To pomeni, da bodo letos rekord krepko presegli. Trenutno vodilni je Janko Meglič, ki je do 19. novembra Španov vrh osvojil že 304-krat, na trenutnem drugem mestu je Erik Janc z 288 vzponi, na tretjem pa Robert Dugar z 280 vzponi. Najboljša ženska je na trenutnem šestem mestu, in sicer Borka Malič s 198 vzponi. Organizatorji akcije pohodnike še vedno prosijo, naj upoštevajo razdaljo pri hoji in pri zadrževanju na poteh in vrhu oziroma naj ravnajo v skladu s priporočili NIJZ. V zgornjem delu poti na Španov vrh so v dogovoru z lastniki namestili usmerjevalne in opozorilne table, ker želijo, da se za vzpon in spust uporablja pot ob robu travnika. Zaradi množičnega obiska namreč pot vedno bolj posega v travnik, kar otežuje kmetijsko obdelavo.

Izziv giblјivosti

URŠA PETERNEL

V času, ko so športni objekti za rekreativce zaprti, so v Zavodu za šport Jesenice našli malce drugačne načine, kako poskrbeti za gibanje in ohranjanje telesne kondicije. Tako sta sodelavca zavoda Gaber Šorn in Primož Samar, tako kot že v prvem valu epidemije, posnela zabavni kratki filmček s predlogom za aktivno preživljanje prostega časa.

Tokrat sta za vse pripravila enostaven in hkrati zabaven Izziv črta, za katerega potrebujemo samo nekaj listov papirja in večbarvna pisala. Kratki filmček je na ogled na Youtubu, povezava do njega pa je objavljena tudi na spletni strani Zavoda za šport Jesenice. Tam je na ogled tudi filmček s predlogom vaj na koordinacijski lestvi, ki je nastal v spomladanskem obdobju karantene.

Obletnica ustanovitve Teritorialne obrambe

Združenje veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska je prejšnji mesec zaznamovalo 52. obletnico ustanovitve Teritorialne obrambe (TO) Slovenije. Obletnico je območno veteransko združenje, katerega člani so tudi nekdanji teritorialci, ki so sodelovali v osamosvojitveni vojni, počastilo z odkritjem spominske plošče ob Domu veteranov v Radovljici. Kot v imenu združenja navaja Rina Klinar, je bila slovenska Teritorialna obramba, ki je delovala tudi na Gorenjskem, ustanovljena 20. novembra 1968, občinski štabi pa sedem let kasneje. V občini Jesenice je komandant postal Stanko Potočnik. Tik pred osamosvojitveno vojno maja 1991 so se občinski štabi združili v območne; radovljiški in jeseniški sta postala Območni štab Radovljica s sedežem na Jesenicah.

Novoletnega koncerta godbenikov ne bo

Člani Pihalnega orkestra Jesenice - Kranjska Gora so jeseni pred ponovnim zaostrovanjem ukrepov že začeli pripravljati program za tradicionalni novoletni koncert, s katerim vedno razveselijo in navdušijo zveste poslušalce na Jesenicah in v Kranjski Gori. Letos so za gostjo izbrali slovensko pevko Evo Boto. Glede na trenutne epidemiološke razmere in negotova pričakovanja so se odločili, da koncerta odpovedo. Vsem ljubiteljem njihove glasbe pošiljajo sporočilo, da jih bodo z ubranimi zvoki spet razveselili takoj, ko bodo razmere to dopuščale.

Za varne zimske korake v gorah

Koronavirus je na poseben način zaznamoval letošnjo sezono obiskovanja gora. Številni so se iz urbanih okolij umaknili v planinski svet, zlasti neizkušeni in ljudje s pomanjkanjem znanja o gorskih zakonitostih so se večkrat znašli v težavah. Na naša vprašanja o sezoni in napotkih za varne korake v gorah pozimi je odgovoril predsednik Društva GRS Jesenice Andrej Babič.

JANKO RABIČ

Kakšna je pretekla sezona z vašega zornega kota?

V letošnjem letu smo doslej imeli 13 intervencij, kar je več kot lani. Posredovali smo ob raznih poškodbah, iskali pogrešane osebe in žal v dolino prinesli tudi tri smrtno ponesrečene osebe. Glavni vzroki za nesreče so bili že standardni: zdrs, neroden korak, ki pripelje do zloma, zvina ali izpaha sklepa ali okončine in razna bolezenska stanja. Ne smemo pozabiti tudi neupoštevanja osnovnih pravil zahanjanja v gore, to sta izbira težav, ki je primerna posameznikovi psihofizični kondiciji, in ustrezna opremljenost.

Kakšen je bil vpliv koronavirusa na obisk gora?

Zaradi znane situacije je bilo tako v spomladanskem kot v jesenskem obdobju moč opaziti zelo velik obisk – tako na bolj znanih in med obiskovalci priljubljenih lokacijah, pa čeprav so planinske in pastirske koče zaprte (Koča na Golici, Belska planina, Hruščanska planina, Jeseniška planina), kot tudi na območjih, kjer sicer obiskovalcev ni prav veliko. Povečan obisk še bolj pride do izraza v času veljavnosti odloka o omejitvi prehajanja med občinami. Takrat se pritisk na te priljubljene lokacije še poveča, kar je – kljub temu da uradni statistični podatki ne obstajajo – moč opaziti že na daleč. Da v gore zahajajo tudi tisti, ki v normalnih razmerah verjetno ne bi, se kar hitro opazi že po opremljenosti obiskovalcev. Na prvi pogled je očitna razlika med tistimi, ki so ustrezno in primerno opremljeni za hribe, in tistimi, ki so prišli zgolj na »vikend izlet«, ker pač drugam ne morejo.

Veliko ljudi se s podvigi pohvali na družbenih omrežjih ...

Objave so postale del našega vsakdana in verjetno z njimi ni nič narobe, zlasti če imajo tudi kakšne koristne, objektivne informacije za morebitne obiskovalce, npr. o stanju poti, oskrbovanosti koč, razmerah, prevoznosti cest in podobno. Problem pa je, da so takšne objave dostikrat precej subjektivne narave in niso odraz dejan-

Andrej Babič, predsednik GRS Jesenice

skega stanja. Pomembno je, da tisti, ki se na takšno objavo zanaša, zna iz teksta in slikovnega gradiva razbrati tisto, čemur lahko verjame in zaupa, in tisto, kar je bolj prezreti. Seveda pa tudi objektivne informacije v danem trenutku niso nujno relevantne, saj vremenske razmere situacijo lahko zelo hitro spremenijo. Kar je bilo še včeraj lepo in enostavno, lahko čez noč ali pa zgolj v nekaj minutah postane zahtevno in nevarno. Izkušeni in strokovno podkovani gorniki običajno s tem nimajo težav, zgolj slepo zaupanje nepreverjenim informacijam pa z vidika varnosti posameznika ni niti najmanj priporočljivo. Je pa dejstvo, da se marsikateri posameznik ali skupina v hribe odpravi samo zaradi čudovitih slik gorskega sveta, ki se pojavijo na družbenih omrežjih, ne zavedajoč se tega, do kakšnih posledic lahko privedeta lahkomišelnost in nepoznavanje osnovnih zakonitosti gorskega sveta.

Pred kratkim smo bili priča nesrečam v gorah, kjer se je ugotovilo, da so ponesrečeni kršili tudi odlok o omejitvi prehajanja med občinami. Nadzor nad izvajanjem odloka opravljajo državni in občinski organi. Gorski reševalci za to nismo pristojni in nimamo nobenih pooblastil – in prav je tako. Naše delo je reševanje in v primeru posredovanja zagotovo pri ponesrečenem ali pomoči potrebnem ne bomo preverjali, ali ni morda kršil katerega od odlokov. Zagotovo pa marsikomu hribi, ki so mu na razpolago v njegovi občini, ne zadoščajo in se pač poda čez meje svoje ali celo več občin.

Kaj pa vaša stalna ozaveščanja in priporočila?

To je dolgotrajen proces. Miselnosti se ne da spremeniti čez noč. Mi stavimo predvsem na mlajšo generacijo, ki je najbolj dojemljiva za napotke in opozorila. Letos je situacija zaradi epidemije sicer nekoliko specifična in v osnovnih šolah nismo izvajali toliko aktivnosti kot v preteklih letih. Smo pa v sodelovanju z gorskimi reševalci iz radovljiške občine v poletnem času izvedli preventivno akcijo na območju Golice in Stola. Če ne bi bili prepričani, da imajo takšne akcije pozitiven učinek, jih verjetno ne bi izvajali.

Kakšna novost pri društvu?

Letošnje leto je nekoliko specifično. Če izvezamemo reševalne intervencije, na kar nimamo vpliva, so številni drugi dogodki, na katerih smo bili običajno prisotni, letos odpadli. S tega vidika je leto morda res nekoliko bolj umirjeno. Smo pa v svoje vrste kot vsako leto sprejeli nekaj novih članov.

Kaj obiskovalcem gora priporočate pozimi?

Lepi dnevi v hribe privabijo številne obiskovalce in zagotovo bo tako tudi v prihajajočem zimskem času. Želimo pa opozoriti, da je ta čas za obisk gora zagotovo najbolj zahteven. Ob primerenem znanju in izkušnjah ter ustreznih opremljenosti je lahko izjemno doživetje. Da se takšno doživetje ne sprevrže v nočno moro, je največ odvisno od vsakega posameznika. Opozorjamo vse, naj pohode v hribe prilagodijo svojim sposobnostim in znanju ter opremljenosti, ki jo imajo. Vsaka zima je zgo-

dba zase, lahko pa se iz preteklih marsikaj naučimo. Lanska je bila skopa s snegom, kar pa še ne pomeni, da razmere niso bile zahtevne, ravno nasprotno. Strma pobočja, spišana od močnih vetrov ter izpostavljena stalnim nihanjem temperatur, so bila prava ledena past za neizkušene obiskovalce, kar je botrovalo številnim nesrečam, predvsem zdrsom, ki so bili posledica neprimerne opremljenosti. Naj poudarim primer reševanja na Golici, ko je planinec v popolnoma neprimerni obutvi zdrsnil z vrha Golice na avstrijsko stran in se ima samo sreči zahvaliti, da jo je odnesel brez hujših posledic. Teniški copati z gladkim podplatom niso primerna obutev za planinarjenje niti poleti, kaj šele pozimi. Prav tako za hribe niso primerna rešitev v zadnjem času še posebej popularne derezice, ki se z elastiko zapnejo čez obutev. Veliko ljudi ne upošteva opozoril, da so te derezice za hojo v hribe smrtno nevarne. Čeprav Karavanke na področju, ki ga pokrivamo jeseniški reševalci, le redko kje presežejo višino dva tisoč metrov, na obiskovalce v zimskem času prežijo številne nevarnosti. V primeru majhnih količin snega strma travnata pobočja kaj hitro poledenijo in so nevarna za zdrs. Če zapade sneg, pa predstavlja veliko nevarnost za proženje snežnih plazov. Apeliramo na obiskovalce gora, da upoštevajo opozorila in v hribe zahajajo le popolno opremljeni. Seveda tudi popolna opremljenost še ne zagotavlja varnosti, saj je opremo treba znati uporabljati. Številni so prepričani, da so z nakupom drage opreme storili vse potrebno za svojo varnost, kar pa še zdaleč ne drži. Dobra oprema je osnova, treba pa je pridobiti znanja o njeni uporabi. Zato priporočamo, da se obiskovalci gora, ki še nimajo znanja in izkušenj, udeležijo osnovnih tečajev, ki jih organizirajo posamezna društva gorske reševalne službe, planinska društva in v zadnjem času tudi številni gorski vodniki. Na teh tečajih bodo pridobili osnovna znanja o uporabi opreme in tudi o drugem, kar je dobro vedeti, če želimo varno zahajati v gore. S tem bodo največjo korist naredili prav sebi.

ZANIMIVOSTI

Učenci vadijo in tudi nastopajo od doma

V Glasbeni šoli Jesenice so se prilagodili razmeram, pouk in tudi nastopi potekajo na daljavo.

URŠA PETERNEL

Šolsko leto se je v Glasbeni šoli Jesenice začelo živahno, učenci so znova pričeli obiskovati pouk, iz glasbenih učilnic so se spet slišali prijetni zvoki glasbil. A že sredi oktobra, ko so ravno pripravljali glasbeno-plesni projekt za jeseniške osnovnošolce Od tona do glasbe – Beethoven na obisku, je znova presenetil koronavirus. Tako so projekt morali odpovedati in znova začeti pouk na daljavo. A kot pravi pomočnica ravnateljice Karin Vrhnjak Močnik, so bili tokrat – za razliko od pomladi – tako učenci kot učitelji na prilagojen pouk že bolj pripravljeni, opremljeni z novimi znanji o uporabi družbenih omrežij.

Tako pouk glasbil, plesne pripravnice, baleta, glasbe-

Poučevanje na daljavo je izziv tudi za učitelje Glasbene šole Jesenice. Na sliki Gašper Breznik, učitelj trobil.

Kot ugotavljajo učitelji Glasbene šole Jesenice, je še najtežje poučevati mlajše učence, ki nujno potrebujejo pomoč staršev.

nega vrtca, predšolske glasbene vzgoje, glasbene pripravnice, nauka o glasbi, solfeggia, komorne igre, orkestrov ter sestanki potekajo s pomočjo aplikacije Zoom. Na daljavo pa so začeli pripravljati tudi nastope. »V prvem valu epidemije smo bili še malce zadržani pri izvajanju e-nastopov, sedaj pa smo prebili tudi ta led in učitelji že izvajamo nastope na daljavo na omrežjih, kot so Zoom, Skype in po-

Učenci (na sliki Matija Eržen) vadijo v domačih dnevnik sobah. / FOTO: ARHIV ŠOLE

dobno. Tovrstni nastopi so koristni zaradi e-druženja z vrstniki v glasbeni šoli in zato, da učenci pokažejo, kaj so se naučili; ne nazadnje so ti nastopi precej udobni, saj učenci nastopajo od doma,« je povedala pomočnica ravnateljice. So pa učitelji našli tudi koristi v tej obliki poučevanja, je dodala, saj so na spletu odkrili marsikatero

novi spletno stran, ki je bogata z notnim ali video gradivom.

V šoli pa že razmišljajo tudi o vrnitvi učencev v šolske klopi in ponovni organizaciji nastopov, na katerih pa verjetno še nekaj časa ne bo smelo biti veliko obiskovalcev. Zato dvorano že urejajo za prenose nastopov v živo na Youtubeu.

Alpska adventna tržnica, praznični nakupi ...

V Gornjesavskem muzeju Jesenice so decembrske dejavnosti preselili na splet, kjer bo potekala tudi Alpska adventna tržnica, vabijo pa tudi na spletne praznične nakupe v muzej.

URŠA PETERNEL

Gornjesavski muzej Jesenice se je pridružil skupni vseslovenski akciji Naprej v preteklost. Gre za akcijo Skupnosti muzejev Slovenije v sodelovanju s Službo za premično dediščino in muzeje, ki se je začela avgusta in v kateri je sodelovalo 54 muzejev in galerij, ki so na

različne načine pripovedovali zgodbe iz preteklosti s sporočili za prihodnost. V tednu med 7. in 13. decembrom bodo muzeji spet pripravili več spletnih vsebin, akciji #Naprejpripreteklost se pridružuje tudi #prazničnimuzej. V Gornjesavskem muzeju Jesenice bodo tako na spletnih straneh www.gmj.si in www.planinskimuzej.si, Facebooku in Instagramu pripravili Alpsko adventno tržnico (#AlpskaAdventnaTržnica), od 7. decembra dalje bodo povabili na spletne praznične nakupe v muzej (#prazničnimuzej s prazničnimi nakupi), od 8. decembra naprej pa bodo v sklopu akcije predstavljali Tehniško dediščino na Stari Savi.

planinskimuzej.si, Facebooku in Instagramu pripravili Alpsko adventno tržnico (#AlpskaAdventnaTržnica), od 7. decembra dalje bodo povabili na spletne praznične nakupe v muzej (#prazničnimuzej s prazničnimi nakupi), od 8. decembra naprej pa bodo v sklopu akcije predstavljali Tehniško dediščino na Stari Savi.

Tehniško dediščino na Stari Savi bodo predstavljali na spletu. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

PRED ŽELEZARJI JE PESTER VESELI DECEMBER

Pred Železarji je pester veseli december, saj bodo v tem mesecu odigrali še deset tekem, od tega pet v Alpski hokejski ligi in šest v državnem prvenstvu. Med drugim se bodo 12. decembra pomerili tudi z večnimi tekmeci iz Ljubljane. Sicer pa so fantje v rdečem odlično odprli letošnjo sezono. V Alpski hokejski ligi so trenutno na 3. mestu in imajo 9 točk zaostanka za vodilno ekipo Salzburga, ki pa je odigrala šest tekem več.

Naše Železarje boste v prazničnem mesecu decembru lahko spremljali:

Petek, 4. 12. 2020, EC Bregenzerwald – **HDD Jesenice**
Sobota, 5. 12. 2020, EHC Lustenau – **HDD Jesenice**
Sobota, 12. 12. 2020, HK Olimpija – **HDD Jesenice**
Nedelja, 13. 12. 2020, **HDD Jesenice** – HK Celje
Torek, 15. 12. 2020, HK Celje – **HDD Jesenice**
Četrtek, 17. 12. 2020, HK Slavija – **HDD Jesenice**
Nedelja, 20. 12. 2020, **HDD Jesenice** – VEU Feldkirch
Torek, 22. 12. 2020, HDK Maribor – **HDD Jesenice**
Sobota, 26. 12. 2020, HD Jesenice – **HDD Jesenice**
Ponedeljek, 28. 12. 2020, **HDD Jesenice** – Linz 2
Sreda, 30. 12. 2020, Linz 2 – **HDD Jesenice**

VEČ NA WWW.HDDJESENICE.SI

ZANIMIVOSTI

Ne pozabimo na veselje in humor

Novembra je v sklopu projekta Anima sana, ki ga izvaja Razvojna agencija Zgornje Gorenjske, potekalo spletno predavanje s Kajo in Branko Strniša iz podjetja Brst psihologija. Predstavili sta majhne trike, ki lahko izboljšajo naše počutje in s tem tudi naš vsakdan.

MAŠA LIKOSAR

Trenutno stanje v družbi po besedah Kaje in Branke Strniša pred ljudi postavlja velike izzive, na katere niso bili pripravljeni. »Vsaka nepredvidena ali neprijetna sprememba sproža tesnobo, strah, pri nekaterih odpor. Ukrepi v zvezi z novim koronavirusom zahtevajo od nas večjo psihično prožnost, trdnost in prilagodljivost na psihični, fizični, družbeni, ekonomski in delovni ravni,« pravita predavateljici in dodajata, da sta poleg tesnobe v porastu tudi otožnost in brezvoljnost. »Nekateri ljudje zelo težko doživljajo fizično distanco. Ta je nekaj

gane in ne razmišljajo o katastrofičnih scenarijih. Če imamo ob sebi osebo, ki ji zaupamo, lahko pogovor z njo pomaga pri preusmerjanju pozornosti,« sta dejali in dodali, da je v pomoč lahko tudi aktivacija telesa. »To ne pomeni, da počnemo nekaj fizičnega, ampak da na primer začnemo hoditi po prostoru, migamo s prsti in podobno. Najbolj ključnega pomena pa je dihanje. Preprosta, a učinkovita tehnika dihanja je abdominalno dihanje, ki omogoči sprostitve živčnega sistema in mišične napetosti ter umiritev srčnega utripa, obenem pa pozornost usmeri na dihanje, stran od begajočih misli.«

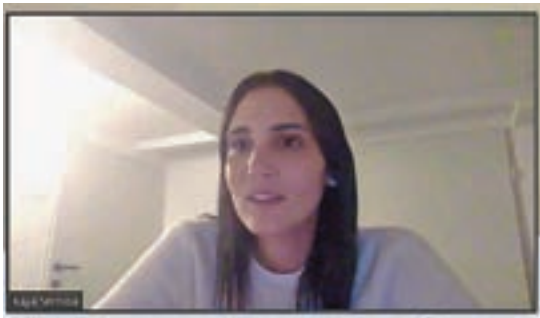
Humor dokazano lajša fizično in psihično bolečino, prinese sprostitve in omogoča drugačen pogled na težke situacije.

drugega kot socialna distanca, ki pomeni tudi čustveno distanco. Odraslim, ki imajo razvit sistem vzpostavljanja in vzdrževanja odnosov, dlje trajajoče obdobje fizične distance ne predstavlja večjega problema. Lahko pa je problematična za ranljive skupine, kot so otroci, najstniki, starostniki in bolni.« Ko se soočamo s tesnobnimi občutki, se, kot pojasnjujeta Strniševi, srečujemo z »bumerangom« avtomatskih misli, ki se jih pogosto ne zavedamo ali pa imamo občutek, da nad njimi nimamo nadzora. »Zato je dobro, da preusmerimo pozornost stran od zaskrbljujočega miselnega toka. Pri tem nam lahko pomaga štetje od določene višje številke na tri navzdol. Tako zaposlimo mož-

Če se tesnobni občutki pri posamezniku pojavljajo precej pogosto in ima človek občutek, da jih ne obvladuje, pa je priporočljivo, da poišče strokovno pomoč, predvsem v obliki psihoterapije. »Psihoterapevt pomaga posamezniku, da skupaj najdeta njegove lastne vire moči, ter ga vodi na poti soočanja s stisko in napetostmi. Pogosto se zgodi, da ljudje poiščejo pomoč, ko je situacija že resnično nevzdržna. Včasih bi si lahko s pravočasnim ukrepanjem prikrajšali marsikateri tesnobni občutek in stisko.«

Poskrbimo za dobro počutje

Za naše zdravje in dobro počutje je ključno, da negujemo vsa pomembna področja

Kaja Strniša

IDEJE ZA LEPŠI DAN

- Hvaležnost
- Pohvale
- Polepšaj si svoj prostor. Svetle barve odpirajo, eterična olja, dišave itd.
- Hladna voda.
- Negovanje telesa
- Tehnike sproščanja.
- Izkoriščanje naravnih danosti.
- Kako lahko polepšam dan sebi in drugim?

Kaja in Branka Strniša iz podjetja Brst psihologija sta predstavili majhne trike za boljši vsakdan.

Branka in Kaja Strniša / FOTO: ZAJEM ZASLONA (SPLETNO PREDAVANJE)

in na lasten način skrbimo zase na fizičnem, psihičnem, duševnem in odnosnem nivoju. »Ko skrbimo zase na več nivojih, si omogočimo, da se znotraj sebe dobro počutimo, smo bolj zadovoljni in se lažje spopadamo z različnimi izzivi znotraj in zunaj sebe. Vsekakor je priporočljivo, da v svoj vsakdan vpeljemo gibanje, zdravo prehrano, sproščanje, negovanje medsebojnih odnosov, počitek ter čim več smeha, zabave in igrivosti,« sta dejali in nadaljevali: »Gibanje je priporočljivo, ker dvigne razpoloženje, poveča nivo energije in zniža nivo stresnih hormonov, pri tem pa je pomembno, da izberemo način rekreacije, ki nam najbolj ustreza in v katerem najbolj uživamo. Obenem je ključno, da v kateremkoli življenjskem obdobju ne pozabimo

na veselje in humor. Humor dokazano lajša tako fizično kot tudi psihično bolečino, prinese sprostitve in omogoča drugačen pogled na sicer težke situacije. Globoko sprostitve ter umiritev celotnega telesa, misli in duha nam omogočajo tudi tehnike globokega sproščanja, kot so meditacija, avtogeni trening, vizualizacija, progresivna in pasivna mišična relaksacija, čuječnost, dihalne tehnike in medicinska hipnoza.« Naše misli so neposredno povezane z našimi čustvi, občutki in doživljanji. »Če je naš pogled nase, na svet in na okolico bolj optimistično naravnan, potem se tudi znotraj sebe bolje počutimo. Tudi tesnobni občutki in skrbi se nam zdijo lažje obvladljivi. Optimistična naravnost nam omogoči nove možnosti, rešitve ter priložnosti in prinese prijetnejša doživetja in občutke,« sta poudarili in sklenili: »Seveda ne smemo pozabiti, da smo ljudje družbena bitja, s svojimi besedami in dejanji vplivamo drug na drugega. Zato je pomembno, da mislimo tudi na svoje bližnje ter celotno skupnost, katere del smo. Namenimo si prijazne besede, spodbujajmo se, se poslušajmo in objemajmo ter bodimo razumevajoči. Preprosta dejanja prijaznosti lahko naredijo res ogromno. Prinašajo občutke veselja, moči, sposobnosti, notranje umirjenosti in čustvene odpornosti. Nesebična dejanja so najprijetnejša človeška dejanja, ne stanejo nič, a imajo neprecenljivo vrednost.«

Dogodki od 4. do 18. decembra

TOREK, 8. DECEMBER
E-obisk muzeja iz domačega naslonjača (na www.gmj.si)

Interni nastop učencev harmonike
Glasbena šola Jesenice, družabno omrežje Zoom ob 18.30

SREDA, 9. DECEMBER
Interni nastop učencev violončela
Glasbena šola Jesenice, družabno omrežje Zoom ob 18. uri

ČETRTEK, 10. DECEMBER
E-obisk muzeja iz domačega naslonjača (na www.gmj.si)

Javni nastop učencev
Glasbena šola Jesenice, družabno omrežje Zoom ob 18.30

PETEK, 11. DECEMBER
Interni nastop učencev klavirja
Glasbena šola Jesenice, družabno omrežje Zoom ob 17.30

TOREK, 15. DECEMBER
E-obisk muzeja iz domačega naslonjača (na www.gmj.si)

Interni nastop učencev klavirja
Glasbena šola Jesenice, družabno omrežje Zoom ob 17.30 in 18.30

ČETRTEK, 17. DECEMBER
E-obisk muzeja iz domačega naslonjača (na www.gmj.si)

Božično-novoletni nastop
Glasbena šola Jesenice, družabno omrežje Zoom ob 18.30

Aktivnosti za mlade

Slikarska šola Brine Torkar; prijave in informacije na tel. 041 644 475 in novazorainfo@gmail.com
Mladinski center Jesenice ONLINE – NA SPLETU

Mladinski fotografski natečaj: PORTRET 2021
Vabljeni, da svoje najboljše portrete pošljete vsi mladi fotografi do 29. leta. Informacije in prijavnica: www.mc-jesenice.si

Ogled virtualne fotografske razstave OLDIES GOLDIES Matjaža Vidmarja na www.mc-jesenice.si

Čarodej Jan – virtualne čarovnije za sprostitve; www.mc-jesenice.si ONLINE – NA SPLETNI STRANI

Dnevni center društva Žarek
Naj mladih ne vzgaja ulica deluje vsak dan od ponedeljka do petka. Po predhodni najavi na telefonsko številko 030 625 298 ali e-pošto dnevni.center@drustvo-zarek.si so zaposleni otrokom in mladim na voljo za učno pomoč ter individualno delo na daljavo. Če to ni mogoče, pa ob upoštevanju vladnih ukrepov in priporočil NIJZ za zajezitev epidemije covoda-19, tudi z osebnim stikom.

Novo v petkovih številkah Gorenjskega glasa

Dnevnik, ki ga piše Gorenjec Davor Tavčar o svoji izkušnji s covidom-19. Zanimivo, napeto in aktualno.

in
Rubrika o gorenjskih priimkih.
Imate tipičen gorenjski priimek in vas zanima, kaj pomeni, od kod izvira?

Spremljajte Gorenjski glas

Gorenjski Glas www.gorenjskiglas.si

Spomini starih Jesenic

Nastala je nova tematska pot z imenom Spomini starih Jesenic. Informativne table obiskovalca popeljejo po najstarejšem delu Jesenic, Murovi. Pripovedujejo o legendah, izvoru imena Murova, o ljudeh, njihovih mojstrskih poklicih in ritmu življenja na Murovi nekoč.

URŠA PERNEL

Na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske so uredili novo tematsko sprehajalno turistično pot po najstarejšem delu Jesenic, Murovi. Poimenovali so jo Spomini starih Jesenic in jo označili s sedmimi informativnimi tablami, ki obiskovalce z besedili in fotografijami popeljejo v stare Jesenice.

»Table pripovedujejo o legendah, izvoru imena Murova, o ljudeh, njihovih mojstrskih poklicih in o ritmu življenja. Predstavljajo prvo jeseniško šolo, vodna korita, posameznike, ki so se vsak po svoje zapisali v

ski razvoj naselja, uživajo v razgledih na mesto in občutijo današnji utrip življenja v Murovi. Pripovedi domačinov in fotografije na informativnih tablah pa jih popeljejo v stare čase.

2. tabla: Čuferjev gradič

Ena od znamenitosti na poti je Čufarjev gradič, še danes mogočna graščina, poznana tudi kot Mencingerjeva hiša ali Smukov grad. Prvotna kmečka stavba je bila zgrajena pred prvo svetovno vojno. Leta 1930 je hišo odkupil kasnejši jeseniški župan Andrej Čufer, jo povečal v večjo vilo z značilnim stolpi-

hišo kupil Karl Višnar, ki je prišel iz Češke. Njegov sin Drago se je rezbarjenja lesa naučil od nekega ruskega ujetnika in leta 1919 z ženo Pavlo Višnar začel z obrtjo lesenega spominkarstva. Po tem sta postala zelo znana, ne le na območju nekdanje Jugoslavije, ampak po vsej Evropi, izdelke pa so izvažali tudi v ZDA. V tistem času je bila pred Višnarjevo delavnico večkrat gneča zaradi turistov, ki so se vračali domov in želeli kupiti spominek. Obrt so po očetu povzeli skoraj vsi sinovi, v delo so bili vpeti tudi vnuki in vnukinje. Vse do konca dvajsetega stoletja so naslednje generacije Višnarjev uspešno nadaljevale obrt, nato pa so luči v delavnici ugasnile. V koritu so dolga leta impregnirali lesene spominke; pobarvane so jih najprej v koritu namočili, da so se napili vode, potem so jih namočili v posebno barvilo (bajc), še enkrat splaknili v koritu in posušili.

4. tabla: Na klancu

Središče Murove se je imenovalo Na klancu. Druženje na Murovi je bilo vedno obarvano z veliko pogovora in smeha ter pospremljeno z glasbo in petjem. Mladi z Murove so se veliko družili in se ukvarjali s športom, pozimi so se sankali, proge za smučanje so si postavljali od Pejca nad Murovo in vse do hiš. Prostor na klancu so polivali z vodo in ga ravnali z vročimi krpami, da so naredili drsališče in hokejsko igrišče. S prostovoljnim delom so na travnati površini nad naseljem sami uredili velik prostor za trening atletike. Isto poletje so tam organizirali Murovske igre, tekmovanje v atletskih disciplinah. Šport številka ena na Murovi pa je bil namizni tenis. Igrali so ga na dvoriš-

čih, skednjih, pri Markešu in Na klancu, na urejenem prostoru nad požarnim bazenom.

5. tabla: Markeševa hiša

Hiša izstopa iz prvotno pretežno kajžarske gradnje po Murovi in kaže sledi visoke stavbarske arhitekture. V njej je bila nekdanj gostilna, strojarna in tudi čevljarna. V drugi polovici 19. stoletja jo je kupil Jožef Markeš, katerega rodbina je na Murovi ostala do danes. Leta 1897 se je v njej rodil Jožefov sin Jože. Že mlad se je v železarni izučil za električarja in v tem poklicu zablestel. V pritličju hiše si je uredil delavnico, kasneje čez cesto še drugo. Kot pionir električarstva je v domove pripeljal žarnice, napredno razmišljujoči inovator v njem ga je gnal, da je sestavil sončni kolektor. V domači hiši je že pred letom 1941 priklopil telefon, kamor so potem klicali tudi druge prebivalce Murove. Doma so kmalu imeli tudi radio, ki so ga sosedje radi prišli poslušati. Bil je spoštovan član Strokovne zadruge koncesioniranih elektrotehnikov in prvi pobudnik za izdajo Elektrotehničnega vestnika. Leta 1894 je bil v hiši rojen tudi Jožetov brat Valentin, ki je bil jeseniški župan. Njegov priimek je bil zapisan s črko »ž« zaradi birokratske napake. V kletnih prostorih v Markeševi hiši je nekaj časa živela tudi družina znanega jeseniškega literata Toneta Čufarja, ki ga je mama v tej hiši povila leta 1905.

6. tabla: Janezkova šola

Na Murovi stoji tudi prva jeseniška šola. Leta 1825 je bil uveden redni enorazredni, nato pa dvorazredni pouk. Janezkovo šolo so obiskovali učenci iz kmečkih in delavskih družin, ki so se učili branja, pisanja in računanja. V zapisih o prvem obdobju šolstva na Jesenicah je omenjen učitelj Janez. Bil naj bi manjše in drobne postave, zato so ga imenovali za Janezka. Od tod ime Janezkova šola. Živel naj bi v skromnem stanovanju s pečjo kar v šoli, tudi kuhal si je sam. Poleg šole stoji ohranjena kajžarska domačija, danes znana tudi kot Pračkova hiša. V njej je živel Ciril Praček, smučar in alpinist, tudi udeleženec olimpijskih iger v smučanju.

7. tabla: Škafarjevo korito

V neposredni bližini stoji hiša z imenom Pr' Škafar, kjer so nekdaj izdelovali škafe, »putrhe« (lesene

Markeševa hiša okoli leta 1950 / VIR: FOTOTEKA GMJ

Višnarjevi fantje leta 1935, z desne: Marjan, Damjan, Janez, Florjan in Bogdan / VIR: FOTOTEKA GMJ

Ekipa NTK Murova v Mini hali leta 1971 / VIR: FOTOTEKA GMJ

Kako je Murova dobila ime? Po pripovedi Frančiške Pristov, rojene leta 1878: »Veste, ime Murova je nastalo še v času kuge. Mati mi je pravila, da je takrat, ko je ona živela, tudi tu razsajala ta bolezen, ki je zahtevala veliko življenj. Murova izhaja pravzaprav iz besede morija – morija po kugi. Pravili so, da je takrat skoraj vse Murovčane pobralo. Od cerkve do Cimpermana ni ostal nihče, tam pa so jim hrano dajali na pekovskem loparju skozi okno, da se ne bi bolezen še naprej širila ...«

posode za spravlanje ulovljenih rib) ter različne vrste cokel – za pastirje, rudarje in druge. Murovski coklarji so leta 1934 ustanovili društvo Cokelburg. Člani so ob vpisu dobili miniaturne coklice, ki so jih kot spominek izdelovali pri Višnarjevih. Bile so rdeče, modro obrobljene in z motivi majhnih belih rožic. Člani društva so se redno srečevali. Kdor na srečanjih coklic ni imel pri sebi, je plačal kazen (20 par in več). V lepi leseni šatulji na ključ se je največ denarja nabralo ob nedeljah, ker so običajna oblačila vsi zamenjali za

»mašna« in coklice pozabili vzeti s seboj. S tako zbranim denarjem so potem organizirali kakšen izlet ali šli na gasilsko veselico. Kot pišejo snovalci nove tematske poti, so domačini z Murove vedno znali stopiti skupaj, si pomagati in se tudi zabavati. Čeprav v naselju danes stoji le še nekaj hiš, ki so ohranile nekdanjo podobo, pa so mnoge do danes obdržale staro hišno ime. Med temi nekatera razkrivajo poklic ali status gospodarja, druga lego ali funkcijo stavbe ... Prav vsa pa dodajo svoj del k ohranjanju spominov na stare Jesenice.

zgodovino,« razlaga Romana Smagin z Razvojne agencije Zgornje Gorenjske. »Zbranega gradiva, tako iz literature kot ustnega od domačinov, je bilo res veliko. Zato smo na vsako od tabel dodali še QR-kode – in kdor o tematiki želi izvedeti več, kodo poskenira in pride na spletno stran TIC Jesenice, kjer so vsebine s tabel bolj poglobljene in razširjene,« dodaja. Na ogled so tudi številne zanimive arhivske fotografije, ki prikazujejo Murovo, ljudi in dogajanje v preteklosti.

1. tabla: Stare Jesenice

Murova je najstarejše naselje na Jesenicah, znano tudi kot Altassling ali »stare Jesenice«. Skupaj z naseljem Plavž in Sava je kasneje tvorilo mesto Jesenice. Murova se razteza po pobočju hriba Mirca, obiskovalci tematske poti pa spoznajo zgodovin-

Sedem informativnih tabel obiskovalce popelje po Murovi.